

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Analýza hospodaření vybrané příspěvkové organizace – střední školy
Economy Anylysis of Selected Allowance Organization – Secondary School

Student: Bc. Veronika Pecinová
Vedoucí diplomové práce: Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Veronika Pecinová**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202T049 Účetnictví a daně
Specializace: 00 Účetnictví a daně
Téma: **Analýza hospodaření vybrané příspěvkové organizace - střední školy**
Economy Analysis of Selected Allowance Organization - Secondary School

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Charakteristika příspěvkové organizace a její hospodaření
  3. Evidence nákladů a výnosů dle jednotlivých činností
  4. Analýza hospodaření
  5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOLEKTIV AUTORŮ. *Příspěvkové organizace* 2011. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 344 s. ISBN 978-80-7357-626-4.
MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu* 2010. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 336 s. ISBN 978-80-247-3343-2.
MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně*. 11. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 256 s. ISBN 978-80-7263-675-4.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011
Datum odevzdání: 27.04.2012

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně.

Reuňová Veronika

V Ostravě dne 9. července 2012

Obsah

1.	Úvod	5
2.	Charakteristika příspěvkové organizace a její hospodaření	6
2.1.	Charakteristika	6
2.1.1.	Legislativa	6
2.1.2.	Vznik a zánik příspěvkové organizace	7
2.1.3.	Orgány příspěvkové organizace	9
2.1.4.	Hlavní a vedlejší činnost	9
2.1.5.	Účetnictví	10
2.1.6.	Daně	13
2.1.7.	Ostatní	14
2.2.	Hospodaření	15
2.2.1.	Financování	17
2.2.2.	Prostředky ze státního rozpočtu	17
2.2.3.	Prostředky z rozpočtu kraje	19
2.2.4.	Prostředky ze zahraničí	19
2.2.5.	Vlastní činnost	20
2.2.6.	Fondy	20
3.	Evidence nákladů a výnosů dle jednotlivých činností	23
3.1.	Členění nákladů a výnosů	23
3.2.	Obchodní akademie a VOŠ sociální	24
3.3.	Náklady a výnosy hlavní činnosti Obchodní akademie	25
3.3.1.	Náklady hlavní činnosti	25
3.3.2.	Výnosy hlavní činnosti	27
3.4.	Náklady a výnosy doplňkové (hospodářské) činnosti	29
3.4.1.	Náklady doplňkové činnosti	29
3.4.2.	Výnosy doplňkové činnosti	31
3.5.	Příklad propočtu výše nákladů doplňkové činnosti	33
4.	Analýza hospodaření	36
4.1.	Zaměstnanci a studenti	36
4.1.1.	Zaměstnanci	36
4.1.2.	Studenti	37
4.2.	Dotace na provoz organizace	39
4.2.1.	Státní rozpočet	39
4.2.2.	Moravskoslezský kraj	42
4.2.3.	Ostatní	44

4.3.	Hlavní činnost	46
4.3.1.	Náklady	46
4.3.2.	Výnosy	49
4.4.	Doplňková činnost	53
4.4.1.	Náklady	53
4.4.2.	Výnosy	55
4.4.3.	Ziskovost	57
4.5.	Výsledek hospodaření	58
4.6.	Peněžní fondy	60
4.7.	Mzdové náklady	63
4.8.	Náklady na žáka, studenta, ubytovaného	66
4.9.	Doporučení v oblasti hospodaření	67
5.	Závěr	70
	Seznam použité literatury	72
	Seznam použitých zkratk	73
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1. Úvod

Příspěvková organizace patří mezi nejrozšířenější právní formy v České republice v oblasti školství. Hlavním důvodem s nejvyšší pravděpodobností bude poměr mezi státními a soukromými školami. Pravomoc založit školu, jako příspěvkovou organizaci, má pouze stát a ÚSC. Existují i další formy, jaké může škola, případně školské zařízení mít. Jako příklad lze uvést obecně prospěšné společnosti, školské právnické osoby, společnosti s ručením omezeným a další. Možností je tedy poměrně dost a možná nebude úplně od věci zamyslet se, zda-li je tento současný stav pro společnost přijatelný či nikoliv.

Jak z názvu mé diplomové práce vyplývá, budu se zabývat analýzou hospodaření jedné určité příspěvkové organizace – střední školy. I přestože bylo na toto téma napsáno jistě již mnoho prací, rozhodla jsem se pro něj hned z několika důvodů. Hlavním důvodem je zvědavost, přesněji snaha pochopit a prozkoumat, jak to v takovýchto organizacích funguje, a to převážně v oblasti hospodaření. A také pokusit se navrhnout možnosti, jak některé věci změnit ku prospěchu organizace.

Druhá kapitola se věnuje charakteristice příspěvkové organizace, tedy nejen obecné charakteristice, ale také hospodaření těchto organizací. Třetí kapitola bude pojednávat o sledování nákladů a výnosů v závislosti na jednotlivých činnostech, zejména dle hlavní a hospodářské činnosti. Čtvrtá kapitola je zaměřena na zhodnocení hospodaření organizace.

Cílem mé práce tedy bude zhodnotit hospodaření vybrané příspěvkové organizace, a pokud to bude možné navrhnout nějaká zlepšení a podobně.

2. Charakteristika příspěvkové organizace a její hospodaření

2.1. Charakteristika

Příspěvkové organizace mohou být zřízeny státem nebo územním samosprávným celkem, není tedy možné, aby byla zřízena jiným subjektem.

Státní příspěvkové organizace

Zřizovatelem je organizační složka státu, kterou je obvykle ministerstvo. Takto zřízené organizace nemají vlastní majetek a nemohou jej také nabývat. V případě, že organizace nějaký majetek získá, tedy dostane jej darem či jej sama pořídí, stává se tento majetek státním a organizace s ním jen hospodář. S tím také souvisí skutečnost, že tento druh příspěvkové organizace nemůže uplatňovat daňové odpisy na majetek jí svěřený.

Finanční hospodaření upravuje zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ČR a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Příspěvková organizace územního samosprávného celku

Tento druh příspěvkové organizace je v působnosti kraje a obce, jedná se tedy o nestátní příspěvkové organizace. Je tedy zřizován krajem, obcí či svazkem obcí. Na rozdíl od státních příspěvkových organizací může několika způsoby nabývat vlastní majetek, kupříkladu pořízením z příjmů z doplňkové činnosti, prostřednictvím darů či dědickým řízením. Nutností ovšem je tento majetek vést v oddělené evidenci od majetku svěřeného zřizovatelem. Jestliže používá vlastní majetek k dosahování zdanitelných příjmů v rámci doplňkové činnosti, může uplatňovat jak v plném, tak také příslušném poměru daňové odpisy z tohoto majetku.

Finanční hospodaření je v tomto případě upraveno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

2.1.1. Legislativa

Příspěvkové organizace zřízené jako školská zařízení se při své činnosti musí řídit velkým množstvím předpisů. Hovoříme o zákonu č. 128/2000 Sb., o obcích, zákonu č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech ČR, zákonu č. 563/2002 Sb., o účetnictví, dále také zákonu

č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnotě, zákonu č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, zákonu č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a v neposlední řadě také zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. Nesmíme opomenout vyhlášku č. 435/2010, kterou se mění vyhláška č. 410/2009 Sb., která doplňuje zákon o účetnictví, a také České účetní standardy č. 701 až 708. Při používání zákonů a vyhlášek musíme zohlednit také to, že v právním systému České republiky rozlišujeme příspěvkové organizace zřízené státem, a také příspěvkové organizace zřizované ÚSC. Některé z výše uvedených zákonů upravují pouze jednu z nabízených variant, většina však upravuje obě dvě.

2.1.2. Vznik a zánik příspěvkové organizace

Vznik

Příspěvková organizace je právnickou osobou a vzniká na základě rozhodnutí zřizovatele, tedy státu či organizační složky státu jak je uvedeno v jedné z předchozích kapitol. ÚSC zřizuje příspěvkovou organizaci pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou svým charakterem neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují, aby tato organizace měla samostatnou právní subjektivitu.¹

V případě, že se obec rozhodne zřídit příspěvkovou organizaci, je její povinností vydat zřizovací listinu dané příspěvkové organizace, ve které musí být uvedeny náležitosti dle § 26 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, jsou jimi:

- úplný název zřizovatele; je-li jím obec, uvede se její zařazení do okresu,
- název, sídlo příspěvkové organizace a její identifikační číslo; název musí vylučovat možnost záměny s názvy jiných příspěvkových organizací,
- vymezení hlavního účelu a tomu odpovídajícího předmětu činnosti,
- označení statutárních orgánů a způsob, jakým vystupují jménem organizace,
- vymezení majetku ve vlastnictví zřizovatele, který se příspěvkové organizaci předává k hospodaření (dále jen „svěřený majetek“),
- vymezení práv, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena; zejména se uvedou práva a povinnosti spojené s jeho plným efektivním a ekonomickým účelným

---

¹ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Danuše PROKŮPKOVÁ a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2011*. 5 vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Meritum (ASPI). ISBN 978-80-7357-626-4.

využitím, s péčí o jeho ochranu, rozvoj a zvelebení, podmínky pro jeho případnou další investiční výstavbu, dále pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti organizace, práva a povinnosti spojená s případným pronajímáním svěřeného majetku jiným subjektům a podobně,

- okruh doplňkové činnosti navazující na hlavní účel příspěvkové organizace, kterou jí zřizovatel povolí k tomu, aby mohla lépe využívat všechny své hospodářské možnosti a odbornost svých zaměstnanců; tato činnost nesmí narušovat plnění hlavního účelu organizace a sleduje se odděleně,
- vymezení doby, na kterou je organizace zřízena.²

Rozhodnutí o zřízení příspěvkové organizace a schválení její zřizovací listiny je ve výhradní pravomoci zastupitelstva obce.

Povinností obce je po schválení zřizovací listiny a s tím spojeným rozhodnutím zastupitelstva, podat návrh na zápis do obchodního rejstříku.

Zánik

V případě, že je příspěvková organizace zřízena na dobu určitou, zaniká uplynutím doby, na kterou byla zřízena.

Pokud je ovšem zřízena na dobu neurčitou, pak může být zrušena z rozhodnutí zřizovatele. Ten ovšem musí tento záměr předložit zastupitelstvu obce, která po projednání rozhodne na základně usnesení o termínu ukončení existence dané příspěvkové organizace.³

V obou případech je potřeba učinit kroky, které vedou k ukončení činnosti, jež jsou započaty již několik měsíců před datem ukončení. Většinu činností si provádí organizace sama.

---

² Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

³ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Danuše PROKŮPKOVÁ a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2011*. 5 vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Meritum (ASPI). ISBN 978-80-7357-626-4.

2.1.3. Orgány příspěvkové organizace

Ředitel organizace

Je statutárním orgánem příspěvkové organizace, do své funkce je jmenován. Výběru nemusí nutně předcházet výběrové řízení, pokud tak nestanoví zřizovatel. Při odvolávání z funkce není povinností zřizovatele uvádět důvod odvolání.

Ředitel je zodpovědný za sestavení pedagogické rady, která působí v organizaci jako poradní orgán. Právě s pedagogickou radou projednává ředitel všechny důležité pedagogické dokumenty a zásadní postupy, které se týkají vzdělávací činnosti. Při svých rozhodováních ředitel přihlíží k názorům rady.

V kompetenci ředitele je velké množství úkonů, jako například:

- zodpovědnost za pedagogickou radu a odbornou míru vzdělání a školských služeb,
- zodpovědnost za zabezpečení kontroly v zařízení nad dětmi a nezletilými osobami,
- zaručuje, že v dané škole je umožněno vzdělání a služby školy, samozřejmě ve shodě se školským zákonem,
- kompetencí je více, ostatní jsou uvedeny ve školském zákoně.

Ostatní orgány

Příspěvková organizace ve školství nezřizuje povinně dle zákona žádné další orgány.

2.1.4. Hlavní a vedlejší činnost

Hlavní činnost

Hlavní činností rozumíme činnost, pro kterou byla příspěvková organizace zřízena, u školských institucí je touto činností poskytování vzdělávání, a to dle vzdělávacích programů, dále také školských služeb, vše v souladu se školským zákonem. Pokud například zřizovatel požaduje, aby byly v dané organizaci poskytovány ještě další služby, musí být tato skutečnost uvedena odděleně v předmětu činnosti.

Vedlejší činnost

Tato činnost je převážně upravována živnostenským zákonem. Samozřejmě některé z vedlejších činností tomuto zákonu nepodléhají, jelikož nejsou živnostmi, je tedy nutné toto rozlišovat. Vedlejší činnost musí být povolena zřizovatelem, a také by měla navazovat na svou hlavní činnost.

Tato činnost je určena především k tomu, aby organizace mohla plně a efektivně využít všech svých hospodářských možností, a také odbornosti svých zaměstnanců.

Je samozřejmě nutné tuto vedlejší činnost sledovat odděleně, a také provozovat tak, aby nebyl narušen chod organizace, tedy vykonávání hlavní činnosti.

2.1.5. Účetnictví

Účetnictví příspěvkové organizace, školy, se řídí v první řadě zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů, dále vyhláškou č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů a v neposlední řadě také Českými účetními standardy č. 701 až 708.

Rozsah vedení účetnictví je možný v obou variantách, tedy plném i zjednodušeném. Zjednodušený rozsah se týká organizací, u nichž o tom rozhodne zřizovatel a to dle § 9 odstavce c) zákona o účetnictví. Pokud je účetnictví vedeno v plném rozsahu, znamená to, že je účtový rozvrh sestaven v plném rozsahu, majetek je oceňován reálnou hodnotou a jiné.

Účetnictví jsou povinny vést tyto instituce, stejně jako všechny ostatní, od svého vzniku až do zániku. Účetním obdobím může být kalendářní, ale také hospodářský rok. Kalendářním rokem rozumíme 12 po sobě jdoucích měsíců, tedy od 1. 1. do 31. 12. daného roku. Hospodářským rokem je myšleno také 12 měsíců po sobě jdoucích, ovšem s tím rozdílem, že tento rok začíná jiným datem než 1. 1. a končí jindy než 31. 12.

Směrná účtová rozvaha a účtový rozvrh

Rozčlenění položek je v rámci účtových tříd, účtových skupin a syntetických účtů, přičemž je jim přiděleno číselné označení. K syntetickým účtům jsou vytvářeny účetními jednotkami tzv. analytické účty. Analytické účty zabezpečují členění syntetických účtů v souladu s potřebami účetní závěrky, právních předpisů či pro potřeby účetní jednotky.

Účetní závěrka

Účetní závěrka příspěvkové organizace je stejně jako u mnohých dalších subjektů tvořena výkazem zisku a ztráty, rozvahou, přílohou, přehledem o peněžních tocích, a také přehledem o změnách vlastního kapitálu.⁴ Musí být sestavena v peněžních jednotkách české měny. Hodnoty v ní uvedené jsou v tisících Kč a musí být dle zvláštního právního předpisu vedeny s precizností na dvě desetinná místa. Existují náležitosti, které musí být v účetní závěrce obsaženy, jsou jimi například:

- název účetní jednotky,
- identifikační číslo,
- právní formu účetní jednotky,
- účel, pro který byla zřízena,
- ke kterému dni či okamžiku je účetní závěrka sestavována,
- a další.

Rozvaha

Hodnoty položek rozvahy jsou zde vykazovány dle konečných zůstatků, které byly zjištěny pomocí účetní uzávěrky na jednotlivých syntetických účtech směrné účtové osnovy. Tyto konečné zůstatky mohou být s kladným nebo záporným znaménkem. Mohou nastat případy, kdy výše zmíněné neplatí. Takovýmito účty jsou například Daň z přidané hodnoty, Daň z příjmů, Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění. U těchto účtů platí, že pokud bude obrát na straně Má dáti vyšší než na straně Dal, bude tento účet na straně aktiv. Pokud nastane opačný případ, bude účet vykazován na straně pasiv s kladným znaménkem.

Každá z položek je označena velkým písmenem latinské abecedy a arabským číslem. Také zde musí být uveden název položky a k ní přiřazené označení pomocí arabské číslice.

Výkaz zisku a ztráty

Tento výkaz je určen k zjištění konečných zůstatků na syntetických účtech nákladů a výnosů, ke zjištění výsledku hospodaření před, a také po zdanění k okamžiku sestavení mezitímní účetní závěrky nebo k rozvahovému dni. Výkaz tvoří 4 sloupce, kdy v prvních

---

⁴ Vyhláška č. 410 ze dne 25. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky

dvou sloupcích jsou uvedeny stavy na účtech v běžném účetním období za hlavní a hospodářskou činnost. V druhých dvou sloupcích jsou uvedeny stavy účtů za minulé účetní období, první se týká hlavní činnosti, druhý hospodářské činnosti.

Příloha

Slouží k doplnění a interpretování informací, které jsou obsaženy v rozvaze, výkazu zisku a ztráty, přehledu o peněžních tocích nebo také přehledu o změnách vlastního kapitálu.

Přehled o peněžních tocích

Jsou zde uvedeny informace o přírůstcích a úbytcích peněžních prostředků za dané účetní období. Součástí přehledu je uvedení informace o stavu k rozvahovému dni jednotlivých položek.⁵

Přehled o změnách vlastního kapitálu

Tento výkaz slouží jako přehled v rámci vlastního kapitálu, přičemž se jedná o rozpis rozvahové položky „Vlastní kapitál“. Obsahuje informace týkající se uspořádání položek, které vyjadřují změnu za účetní období.

U jednotlivých položek tohoto výkazu jsou uváděny informace o stavu k rozvahovému dni minulého období, zvýšení stavu dané položky v běžném účetním období, a to s kladným znaménkem, informace k rozvahovému dni v případě, že došlo k snížení jejího stavu v běžném účetním období, přičemž hodnota se uvádí se záporným znaménkem a v neposlední řadě je zde uveden stav k rozvahovému dni.⁶

Příspěvkové organizace, které vedou účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, nesestavují dva výše uvedené výkazy, přesněji Přehled o peněžních tocích a Přehled o změnách vlastního kapitálu. Sestavují je příspěvkové organizace, které vedou účetnictví v plném rozsahu.

---

⁵ Vyhláška č. 410 ze dne 25. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky

⁶ Vyhláška č. 410 ze dne 25. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky

2.1.6. Daně

Daň z příjmů

Příspěvková organizace je poplatníkem daně z příjmů právnických osob. Její zdanění je ovšem poměrně specifické a obsahuje řadu speciálních úprav.

Existují příjmy, které u příspěvkové organizace podléhají dani z příjmů vždy, jsou jimi příjmy z reklam, příjmy z členských příspěvků a příjmy z pronájmu. Na druhou stranu je mnoho příjmů, které předmětem daně nejsou, jako například úroky z vkladů na běžném účtu, příjmy z pronájmu státního majetku a příjmy z prodeje státního majetku, příjmy z dotací a příspěvků z veřejných rozpočtů a další.

Při zjišťování základu daně vychází příspěvková organizace z účetního výsledku hospodaření. Přesněji, uvádí se částka z VZaZ, která není ještě zaokrouhlena na celé tisíce Kč. Poté dochází k úpravě ZD, tedy k vylučování nákladů, které nejsou daňové a výnosů, které jsou zdanitelnými příjmy, popřípadě dalšími úpravami.

Příspěvková organizace může svůj upravený ZD snížit dle § 20 ZDP odst. 7 až o 30 %, avšak maximálně o 1 000 000 Kč. Pokud by snížení činilo méně než 300 000 Kč, lze odečíst 300 000 Kč, maximálně však do výše základu daně. Aby mohl být tento odpočet uplatněn, musí být splněna podmínka, tedy takto získané prostředky musí být použity ke krytí nákladů, které souvisejí s činnostmi, jež nejsou předmětem daně v 3 bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích. Odpočet může být maximálně do výše ZD.

Daň z přidané hodnoty

Osvobození od DPH platí pro hlavní činnost. Pokud ovšem vykonává příspěvková organizace doplňkovou činnost, je osobou povinnou k dani a tato činnost je považována za ekonomickou činnost, je povinna jako každá jiná osoba sledovat obrat pro registraci k DPH. Pokud danou činnost vykonává za příspěvek, který je poskytnut zřizovatelem, nejedná se již o ekonomickou činnost, která je předmětem daně, a to z důvodu, že tento příspěvek se nepovažuje za úhradu za uskutečněnou ekonomickou činnost.

2.1.7. Ostatní

Půjčky, úvěry a ručení příspěvkové organizace

K oprávnění uzavírat smlouvy o půjčce či úvěru dochází až po udělení písemného souhlasu zřizovatelem. Tento souhlas není vyžadován v případě půjček zaměstnancům, které jsou poskytovány z fondu kulturních a sociálních potřeb. Pokud příspěvková organizace potřebuje prostředky ke krytí svých potřeb, může jí zřizovatel poskytnout návratnou finanční výpomoc. Musí být ovšem zabezpečeno jejími rozpočtovanými výnosy, že takto poskytnutá výpomoc bude vrácena, a to do 31. března následujícího roku.⁷

Poskytování darů

Příspěvková organizace není oprávněna poskytovat dary jiným subjektům, výjimkou jsou peněžité nebo věcné dary zaměstnancům a jiným osobám, které poskytuje z fondu kulturních a sociálních potřeb.

Výjimkou v tomto zákazu je situace, kdy příspěvková organizace nabude do svého vlastnictví majetek, který ovšem trvale nepotřebuje. Nejprve musí nabídnout tento majetek bezúplatně zřizovateli, v případě, že ten písemnou nabídku nepřijme, může samozřejmě po jeho předchozím souhlasu majetek převést do vlastnictví jiné osoby, ale pouze za podmínek, které stanoví zřizovatel.

Nakládání s cennými papíry

Příspěvková organizace není oprávněna nakupovat akcie a jiné cenné papíry. Pokud má písemný souhlas zřizovatele, může přijímat CP jako protihodnotu za své pohledávky, které má vůči jiným subjektům. Má ovšem zákaz vystavovat či akceptovat směnky, popřípadě být směnečním ručitelem.

Zřizování a zakládání právnických osob

Příspěvková organizace nesmí zřizovat, zakládat právnické osoby či mít jakoukoliv majetkovou účast v právnické osobě, která byla zřízena či založena za účelem podnikání.

---

⁷ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Danuše PROKŮPKOVÁ a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2011*. 5 vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Meritum (ASPI). ISBN 978-80-7357-626-4.

2.2. Hospodaření

Hospodaření příspěvkové organizace by mělo být vyrovnané, tedy její rozpočet by měl být sestaven jako vyrovnaný. Je velké množství zdrojů, se kterými hospodaří, jsou jimi například prostředky, které získala vlastní činností, prostředky, které přijala jako dar od fyzických a právnických osob, které mohou být i ze zahraničí, z rozpočtu svého zřizovatele, a také pokud je její zřizovatel ÚSC, prostředky od obce, ve které se příspěvková organizace nachází. Taktéž by neměly být opomenuty finanční prostředky, které jsou nabývány z vlastních fondů, státních fondů, dotací na úhradu provozních výdajů z rozpočtu Evropské unie, samozřejmě včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na těchto výdajích, a také další transfery, poskytované dle mezinárodních smluv, které jsou poskytovány z Evropského hospodářského prostoru, finančního mechanismu Norska, a také Programu švýcarsko-české spolupráce. (U těchto zahraničních subjektů je výhodou skutečnost, že po převedení do rezervního fondu a při dodržení daných podmínek mohou být tyto prostředky použity i v dalších letech)⁸. Jak už bylo zmíněno, tyto zdroje by měly být vyrovnané. Musí být sestaven plán, ve kterém jsou porovnávány plánované náklady s plánovanými výnosy, které může příspěvková organizace v následujícím období mít.

Celkový výsledek hospodaření je tvořen z výsledku hospodaření z hlavní činnosti a zisku, který byl vytvořen z vedlejší činnosti po zdanění. V případě, že v běžném roce skončí hospodaření ztrátou, a to i po zahrnutí příspěvku, je zřizovatel povinen projednat s danou organizací zabezpečení úhrady do konce následujícího rozpočtového roku. Tato ztráta může být uhrazena například z rezervního fondu.

Pokud nastane opačná situace, tedy příspěvková organizace dosáhne zlepšeného výsledku hospodaření, čímž rozumíme zisk po zahrnutí příspěvku ze státního rozpočtu, může být tento výsledek rozdělen do fondů. Musí být ovšem splněna podmínka, že ztráty z předchozích let byly uhrazeny.

V případě, že prostředky, které byly poskytnuty z dotací, nebudou spotřebovány do konce daného kalendářního roku, převádějí se do rezervního fondu, který slouží jako zdroj financování v následujících letech a tyto prostředky mohou být použity pouze na stanovený účel. Pokud tyto prostředky nebudou použity, podléhají finančnímu

---

⁸ MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. 11. aktualiz. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-675-4.

vypořádání se státním rozpočtem, a to za rok, ve kterém byl splněn účel, na který byl daný transfer poskytnut.⁹

Příspěvek, který poskytuje zřizovatel na provoz dané příspěvkové organizace, je většinou v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria jejich potřeb.

Pokud plyne zisk z vedlejší činnosti, může být využit jen ve prospěch hlavní činnosti, zřizovatel může ovšem povolit i využití tohoto zdroje jinak.

Existují také případy, kdy může zřizovatel uložit příspěvkové organizaci odvod do svého rozpočtu. Těmito případy jsou:

- plánované výnosy překračují plánované náklady, a to jako závazný ukazatel rozpočtu,
- investiční zdroje jsou větší, než je jejich potřeba, a to dle rozhodnutí zřizovatele, nebo také
- příspěvková organizace porušila rozpočtovou kázeň.

Za porušení rozpočtové kázně lze považovat například:

- použití finančních prostředků, které byly získány z rozpočtu zřizovatele, na jiný účel než bylo stanoveno,
- převedení většího množství peněžních prostředků, než dovoluje zákon či stanoví zřizovatel,
- použije prostředky z fondů na jiný účel, než stanovuje legislativa,
- překročí stanovený popřípadě přípustný objem prostředků na platy, tedy za předpokladu, že tyto náklady nebyly kryty z fondů odměn,
- a další.

Výše zmíněné odvody do rozpočtu zřizovatele uloží zřizovatel ve výši neoprávněně použitých prostředků, a to nejpozději do 1 roku, kdy tato skutečnost byla zjištěna, nejdéle ovšem do 3 let ode dne, kdy došlo k porušení rozpočtové kázně. Může dojít i k tomu, že zřizovatel sníží tvrdost nebo promine odvod.

Pokud nastanou v průběhu roku závažné, objektivní působící události, může zřizovatel změnit rozpočet příspěvkové organizace v její neprospěch.

---

⁹ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Danuše PROKŮPKOVÁ a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2011*. 5 vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-626-4.

2.2.1. Financování

V souvislosti s hospodařením musíme nutně hovořit i o financování. Jak již bylo výše uvedeno, existuje mnoho různých zdrojů, ze kterých jsou investiční a neinvestiční výdaje související s hlavní činností financovány. Tento celek vytváří investiční plán, který je utvářen:

- z finančních prostředků, které jsou poskytovány z rozpočtu zřizovatele,
- z finančních prostředků, které jsou nad rámec základního rozpočtu zřizovatele.

Tyto prostředky budou více popsány v jedné z dalších podkapitol.

2.2.2. Prostředky ze státního rozpočtu

Pokud jsou splněny podmínky zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání ve znění pozdějších předpisů poskytují se ze státního rozpočtu finanční prostředky, které jsou vyčleněny na určité činnosti. U příspěvkových organizací, které jsou zřízené jako školy či jiná školská zařízení, která jsou zřizována kraji, to jsou finanční prostředky na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mzdy, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, na úhradu všeobecného zdravotního pojištění, na příděly do fondu kulturních a sociálních potřeb, na výdaje na školní potřeby a na učebnice a další. Jedná se o tzv. přímé náklady na vzdělání.¹⁰

Všechny tyto prostředky jsou poskytovány podle skutečného počtu dětí, žáků či studentů ve škole či školním zařízení, s přihlédnutím k jednotlivým oborům, formám vzdělání a dalších podmínek, které jsou určeny ve Školském zákoně. Tyto počty musí souhlasit s počtem, který je uveden ve školní matrice, a to pro daný školní rok. Povolený počet ovšem nesmí být překročen.

Příspěvkové organizace mohou čerpat ze státního rozpočtu také finanční prostředky na pokusná ověřování a na rozvojové programy, a také prostředky, které slouží k úhradě nezbytně prokazatelných nákladů, jež jsou spojeny s konáním závěrečných zkoušek, maturitních zkoušek a dalších.

---

¹⁰ Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

Republikové normativy

Tyto normativy stanoví ministerstvo školství jako výši výdajů, které připadají na vzdělávání a školské služby, a to pro jedno dítě, žáka či studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání. Republikové normativy jsou stanovovány na kalendářní rok a zveřejňovány jsou ve Věstníku.

Výše republikových normativů je stanovena na základě směrnice Principy rozpisu rozpočtu a rozpis rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok xxxx v úrovni MŠMT – KÚ, která je vydávána MŠMT.

Ministerstvo poskytuje tyto prostředky na základě rozpisu krajským úřadům formou transferu, a to na zvláštní účet.

Krajské normativy

Jsou stanoveny krajským úřadem jako výše výdajů podle § 160 odst. 1 písm. c) a d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolní, základní, střední, vyšší odborné a jiném vzdělání ve znění pozdějších předpisů, které připadají na jedno dítě, žáka, studenta a podobně za kalendářní rok, tedy za podmínek, které jsou stanoveny prováděcím právním předpisem a jsou zveřejněny.

Součástí krajských normativů jsou také příplatky za speciální vzdělávací potřeby dětí, žáků a studentů.¹¹

Prostřednictvím prováděcích právních předpisů stanoví ministerstvo členění krajských normativů, dále také ukazatele, které jsou rozhodné pro jejich stanovení, jednotky výkonu (dítě, žák, student), a to pro jednotlivé krajské normativy, ukazatele pro výpočet minimální úrovně krajských normativů, zásady pro jejich zveřejnění a další.

Rozvojové programy

Financování pomocí těchto programů napomáhá k řešení některých ekonomických aspektů týkajících se vzdělávání a školských služeb, u kterých není možné zahrnutí do republikových či krajských normativů. Důvodem může mimo jiné být to, že dané opatření, kterého se rozvojový program týká, se nedotýká všech škol a školských zařízení, přestože mohou být stejného druhu či typu, nemusí být účelné pro všechny školy. Tyto rozvojové programy jsou vyhlašovány a zveřejňovány MŠMT.

---

¹¹ Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolní, základní, střední, vyšší odborné a jiném vzdělávání (školský zákon)

2.2.3. Prostředky z rozpočtu kraje

Prostředky z rozpočtu kraje může příspěvková organizace získat na základě finančního plánu, který je sestaven na základě finanční analýzy předcházejících období. Vše ovšem závisí na kraji, zda je zapracuje do návrhu rozpočtu na daný rozpočtový rok. Nejdříve ovšem musí vyhodnotit potřeby, případně je upravit či doplnit.

Finanční plán, přesněji návrh souhrnného finančního plánu, musí vypracovat příspěvková organizace. Jeho obsahem je:

- plán nákladů a výnosů,
- plán tvorby a použití peněžních fondů,
- plán pořízení a financování pořízení dlouhodobého majetku,
- položkové členění nákladů,
- propočet plánovaných odpisů podle schváleného odpisového plánu.

Finanční prostředky z rozpočtu kraje mohou být poskytnuty jako příspěvek na provoz. Tento příspěvek je určen především k úhradě nákladů, které souvisejí s hlavní činností dané příspěvkové organizace. Příspěvek v sobě zahrnuje také náklady, které souvisí s opravami a údržbou dlouhodobého majetku a jsou neinvestiční povahy. Výše příspěvku není zákonem stanovena, přesněji ani postup jejího stanovení. V zákoně je pouze stanovena skutečnost, že je tento příspěvek poskytnut v návaznosti na výkonech či jiných kritériích potřeb dané příspěvkové organizace. Mezi položky, jež jsou řazeny k nákladům potřebným k zajištění provozu organizace, patří například náklady na energie, revize zařízení, telefonní poplatky, kancelářské potřeby a další.

Z rozpočtu zřizovatele může být také poskytnuta účelová investiční dotace. Tento transfer je určen na pořízení DHM, DNM nebo také technického zhodnocení majetku, se kterým hospodář. Aby příspěvková organizace takovouto dotaci získala, musí podat požadavek prostřednictvím předepsaných formulářů, které jsou zveřejněny krajským úřadem. Tyto požadavky musí být předloženy do 31. 3. investičnímu odboru krajského úřadu. Dotaci k takovému účelu má možnost příspěvková organizace získat také ze státního rozpočtu nebo státních fondů.

2.2.4. Prostředky ze zahraničí

Také dotace z rozpočtu EU mohou sloužit na úhradu provozních výdajů, samozřejmě včetně daného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů. Jednou z dalších možností jsou dotace plynoucí z mezinárodních smluv, jak již bylo zmíněno

v jedné z předešlých kapitol, jedná se o peněžní prostředky, které byly svěřeny ČR z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, dále z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce.

2.2.5. Vlastní činnost

Příspěvkové organizace jsou sice subjekty nevýdělečného charakteru, tedy nebyly zřízeny za účelem podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti, ale jak již bylo zmíněno, může mít příspěvková organizace vedle hlavní činnosti také činnost doplňkovou.

Vzhledem k faktu, že rozpočet hlavní činnosti je sestavován jako vyrovnaný, a je hlavně kryt z dotací ze státního rozpočtu, budeme se více zabývat doplňkovou činností.

Doplňková činnost může být například vydavatelská činnost, kurz, které příspěvková organizace pořádá, pronájmy prostor. Vydavatelskou činností můžeme rozumět studijní materiály, které vydává sama škola, a to z důvodu zkvalitnění výuky.

Pronájmem nemusíme rozumět jen pronájem například tělocvičny, ale také částí prostor, ve kterých jsou provozovány školní bufety, potravinářské a nápojové automaty, kopírovací stroje, a také učebny pro zajištění voleb. Toto je jen malý výčet možností pronájmu.

Mezi kurzy, které slouží například škole, jako doplňková činnost můžeme zařadit kurz týkající se přijímacích zkoušek, znakové řeči, ECDL testů a mnohé další.

Mezi doplňkovou činnost můžeme zařadit také zorganizování různých akcí, jako jsou například vánoční jarmarky, kde jsou prodávány výrobky žáků.

Zisk z doplňkové činnosti podléhá dani z příjmů právnických osob.

2.2.6. Fondy

Příspěvková organizace obvykle tvoří níže uvedené fondy. Po skončení roku se zůstatky peněžních fondů převádějí do následujícího roku.

Rezervní fond

Tento fond je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření, který je po skončení roku schválen zřizovatelem, tedy až po snížení o případné odvody do fondu odměn. Zdrojem tohoto fondu mohou být také peněžní dary a prostředky převedené podle § 28 odst. 3. zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Příspěvková organizace tento fond používá, kromě části prostředků převedených dle § 28 odst. 3 výše uvedeného zákona, k níže uvedeným účelům:

- dalšímu rozvoji své činnosti,
- překlenutí dočasného časového nesouladu mezi výnosy a náklady,
- uhrazení případných sankcí, které jí byly uloženy za porušení rozpočtové kázně,
- k úhradě ztráty z předešlých let.

Pokud dá zřizovatel svolení, může být část fondu použita, vyjma prostředků dle § 28 odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, k posílení investičního fondu.

Investiční fond

Investiční fond používá příspěvková organizace k financování svých investičních potřeb, je tvořen, respektive jeho zdrojem jsou:

- odpisy hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, musí být prováděny podle odpisového plánu, který byl schválen zřizovatelem,
- investiční příspěvky ze státního rozpočtu,
- výnosy z majetku, který byl příspěvkové organizaci svěřen za podmínek, že to zřizovatel připustí,
- dary a obdobné příspěvky, které byly přijaty od jiných subjektů a jež jsou určené či použitelné k investičním účelům,
- výnosy, které vznikly v důsledku prodeje majetku, který je ve vlastnictví příspěvkové organizace,
- ta část rezervního fondu, která byla schválena zřizovatelem.

Fond je používán na tyto účely:

- k financování investičních výdajů,
- k úhradě investičních úvěrů či půjček,
- pokud to zřizovatel uložil, tak do jeho rozpočtu,
- k posílení zdrojů, které jsou určeny na financování údržby, a také na opravy majetku, který je používán příspěvkovou organizací k její činnosti. Touto cestou použité prostředky se dále převádějí do výnosů příspěvkové organizace.

V případě, že to zřizovatel povolí, mohou být ke krytí investičních potřeb, použity také investiční úvěry či půjčky.¹²

Fond odměn

Příspěvková organizace tvoří tento fond, stejně jako rezervní fond ze zlepšeného výsledku hospodaření, a to do výše 80 %, maximálně však do výše 80% objemu prostředků na platy, které jsou stanovené či přípustné.

Fond je tvořen příspěvkovou organizací po schválení výsledku hospodaření a jeho rozdělení zřizovatelem.¹³

Z tohoto fondu jsou hrazeny odměny zaměstnancům v případě, že by byly překročeny prostředky určené na platy, jsou z něj hrazena tato překročení.

Fond kulturních a sociálních potřeb

Tento fond tvoří základní přídělky na vrub nákladů příspěvkové organizace, které jsou tvořeny z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, popřípadě na mzdy a náhrady mzdy, a také odměny za pracovní pohotovost, dále na odměny a ostatní plnění za vykonávanou práci.

Naplnování tohoto fondu probíhá zálohově, a to z roční plánované výše v souladu s jeho schváleným rozpočtem. V rámci účetní závěrky je provedeno vyúčtování skutečného základního přidělu.

Jeho funkcí je zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb, a to zejména pro zaměstnance v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, důchodcům, kteří pracovali pro příspěvkovou organizaci, žákům středních odborných učilišť, učilišť a v neposlední řadě také rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým a právnickým osobám.

Ministerstvo financí svou vyhláškou stanovuje další příjmy, výši tvorby, a také hospodaření s tímto fondem.

---

¹² SVOBODOVÁ, Jaroslava. *Abeceda účetnictví 2008: pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu*. 4 rozšířené vydání. Olomouc: ANAG, 2008, s. 244. ISBN 978-80-7263-457-6

¹³ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Danuše PROKŮPKOVÁ a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2011*. 5 vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-626-4..

3. Evidence nákladů a výnosů dle jednotlivých činností

Zachycování nákladů a výnosů hraje v Obchodní akademii, která je příspěvkovou organizací, velkou roli. Povinností příspěvkové organizace totiž je sledovat a vést odděleně evidenci nákladů a výnosů vztahujících se k hlavní činnosti a doplňkové činnosti. Tato povinnost vyplývá z § 18 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů a vyhlášky č. 410/2000Sb. Více informací o této organizaci bude uvedeno v jedné z následujících kapitol.

3.1. Členění nákladů a výnosů

Kromě výše uvedeného členění na hlavní a doplňkovou činnost existují také další členění nákladů a výnosů.

Náklady

Náklady najdeme v účtovém rozvrhu v 5. účtové třídě. Pod pojmem náklad si lze přestavit určitou spotřebu ekonomického zdroje, ke kterému se váže vydání peněz v současnosti či budoucnosti.

Náklady můžeme dělit z různých hledisek, ovšem většina členění se týká jen podnikatelských subjektů nikoliv příspěvkových organizací. Základní je rozdělení podle účtové osnovy, a to na náklady provozní, finanční a mimořádné. Další členění nákladů na fixní a variabilní se vztahuje k objemu výroby. Kalkulační členění představuje rozdělení nákladů na přímé a nepřímé. Tři výše zmíněné členění jsou používány jen u podnikatelských subjektů. Podle místa vzniku dělíme náklady na interní a externí.

Škola však používá zejména členění na spotřebované nákupy, služby, osobní náklady, ostatní náklady, odpisy, rezervy a v neposlední řadě finanční náklady. Toto členění vychází ze směrné účtové osnovy. Pokud bychom se řídili výkazem zisku a ztráty dle vyhlášky č. 410/2009 Sb., jednalo by se o dělení na náklady z činnosti, finanční náklady, náklady na nezpochybnitelné nároky na prostředky SR, rozpočtů ÚSC a SF a nakonec na náklady ze sdílených daní.

V případě organizace – školy, která provozuje kromě hlavní činnosti také činnost doplňkovou, je na místě zaměřit se především na rozdělení nákladů, jak již bylo uvedeno v úvodu kapitoly, podle toho, k jaké činnosti se vztahují. Tedy na náklady hlavní činnosti a náklady doplňkové neboli hospodářské činnosti.

Výnosy

Výnosy najdeme v účtovém rozvrhu v 6. účtové třídě. Výnosy rozumíme určité peněžní částky, které daný ekonomický subjekt získal na základě svých činností za určité období, a to bez ohledu na to, zda došlo v daném období k jejich úhradě či nikoliv.

Také výnosy můžeme členit na různé druhy. Zde platí totéž co u nákladů. Tedy to, že existuje několik způsobů, jakými můžeme členit výnosy, a které se týkají jen podnikatelských subjektů. Oproti nákladům jsou však možnosti členění menší. Výnosy jsou členěny především v rámci účetní osnovy na provozní, finanční a mimořádné, přičemž právě toto členění se týká jen podnikatelských subjektů. Vezmeme-li v úvahu rozdělení dle výkazu zisku a ztráty dle vyhlášky 410/2009 Sb., stejně jako u nákladů se jedná o výnosy z činnosti, finanční výnosy, výnosy z daní a poplatků, výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky z SR, rozpočtů ÚSC a SF a také výnosy ze sdílených daní.

V případě obchodní akademie je nejpodstatnější zaměřit se na rozčlenění dle jednotlivých činností.

V následujících podkapitolách bude tato problematika zachycování nákladů a výnosů podrobněji objasněna v rámci níže uvedené školní instituce v praxi.

3.2. Obchodní akademie a VOŠ sociální

Tato škola je zřízena jako příspěvková organizace. Jejím zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Organizace sídlí na ulici Karasova 16, v Ostravě – Mariánských Horách. Výuka začala na této škole 9. 10. 1905. Od 1. 11. 1990 je škola právním subjektem. Součástí obchodní akademie je domov mládeže a od roku 1968 také vyšší odborná škola sociální.

Její hlavní činností je uskutečňování vzdělávání a výchovy žáků a studentů dle vzdělávacích programů. Předmětem činnosti, který odpovídá hlavnímu účelu, je poskytování středního vzdělání s maturitní zkouškou, vyššího odborného vzdělání a také poskytování ubytování žákům středních a studentům vyšších odborných škol.

V roce 2011 studovalo na Obchodní akademii ve všech čtyřech ročnících 647 žáků, na Vyšší odborné škole sociální studovalo 441 studentů a v Domově mládeže bylo ubytováno 52 osob.

V rámci celé organizace bylo v roce 2011 zaměstnáno celkem 96 osob.

Obchodní akademie má celkem 4 obory, jsou jimi Obchodní akademie – denní studium, Obchodní akademie – dálkové studium, Ekonomické lyceum a Veřejnosprávní činnost. Jak je patrné z výše uvedeného, škola nabízí dvě formy studia - denní a dálkovou. VOŠS poskytuje výchovu a vzdělání v oboru Sociální práce a sociální pedagogika, a to v denní, dálkové i kombinované formě studia.

Mimo hlavní činnost provozuje OA také čtyři druhy doplňkové činnosti - pořádání rekvalifikačních kurzů, vzdělávacích kurzů a odborného školení včetně zprostředkování, ubytovací služby, vydavatelskou a polygrafickou činnost a také pronájem majetku.

Obchodní akademie vede účetnictví v plném rozsahu. Používá účetní knihy, kterými jsou účetní deník, hlavní kniha, knihy analytické evidence – pokladní deník, mzdové listy, inventární karty a knihy, knihy pohledávek, závazků a také podrozvahových účtů. Škola k vedení účetnictví využívá účetního programu WinDuo.

Každý měsíc je v organizaci prováděna měsíční závěrka, a to vždy k 15. kalendářnímu dni. Všechny podstatné informace týkající se účetnictví škola zpracovává do vnitropodnikové směrnice k účetnictví, která je obsažena ve vnitřním předpisu Ekonomika a správa majetku, který Obchodní akademie každý rok vydává společně se Zprávou o činnosti a plnění úkolů.

3.3. Náklady a výnosy hlavní činnosti Obchodní akademie

3.3.1. Náklady hlavní činnosti

Díky tomu, že organizace vede odděleně evidenci nákladů a výnosů hlavní a doplňkové činnosti, je snadnější jejich sledování a také zjišťování základu daně.

Samozřejmě existují případy, kdy se určitý druh nákladů vztahuje jak k doplňkové, tak k hlavní činnosti, tzn. nejde je od sebe fyzicky oddělit. Může se jednat kupříkladu o náklady související s elektřinou, vodným a stočným či topením. V takovém případě záleží na vnitřních předpisech, respektive směrnicích, jakým způsobem budou náklady rozděleny mezi obě činnosti.

Ve výše zmíněné organizaci je tento problém řešen pomocí kalkulací, ve kterých jsou vyčísleny jednotlivé složky nákladů připadající na určitý typ doplňkové činnosti, a to včetně mezd. Náklady, které se vztahují k doplňkové činnosti a byly zaúčtovány na činnost hlavní, jsou vždy v určitém časovém úseku během kalendářního roku přeúčtovány do činnosti doplňkové.

Náklady hlavní činnosti tvoří většinu nákladů celé organizace. Díky projektům je zde velké množství analytických účtů. Přesněji řečeno, v rámci každého projektu je potřeba vytvořit analytický účet toho druhu nákladu, který je na tento projekt vynakládán, aby bylo možné sledovat nákladnost jednotlivých projektů a jejich krytí dotacemi.

Níže jsou uvedeny nejnákladnější položky hlavní činnosti, a to v členění podle položek výkazu zisku a ztráty

Náklady z činnosti

Účet 501 – Spotřeba materiálu

V případě tohoto účtu je použito velké množství analytických účtů. Je to způsobeno především tím, že zde spadají položky, které jsou pro organizaci jako je škola velice podstatné a tudíž je nutno je vést dle druhu odděleně, hlavně kvůli přehledu. Najdeme zde tedy například analytický účet učební pomůcky do 3 000 Kč, nad 3 000 Kč, knihy, materiál pro výuku, kancelářské potřeby a mnohé další.

Účet 502 – Spotřeba energie

V případě tohoto účtu je nutné zdůraznit, že tyto náklady jsou rozpočítávány na jednotlivé činnosti pomocí kalkulací. Zjednodušeně lze tedy konstatovat, že od celkových nákladů na energie jsou odděleny náklady týkající se doplňkové činnosti. Podrobněji bude tato problematika vysvětlena v kapitole týkající se nákladů doplňkové činnosti.

Účet 518 – Ostatní služby

Tento účet je, co se rozdělení dle analytických účtů týče, nejčetnější. Je to způsobeno velkým počtem služeb, které zde spadají. I zde platí pravidlo, že musí být odděleny náklady doplňkové činnosti od nákladů hlavní činnosti, a to opět pomocí analytických účtů. Mezi ostatní služby spadají mimo jiné telefonní poplatky, stravování studentů, školení BOZP a PO, revize plynu, startovné a mnohé další.

Účet 521 – Mzdové náklady

Jedná se náklady, které mají největší podíl na celkových nákladech organizace. Opět je zde velké množství analytických účtů, což je mimo jiné způsobeno zapojením školy do několika projektů, přičemž je nutné rozdělit i tyto náklady podle příslušných

projektů. Obchodní akademie řeší tuto záležitost položkou Ostatních plateb za provedenou práci (OPPP), která pomocí analytických účtů rozděluje náklady na jednotlivé projekty.

Účet 524 – Zákonné sociální pojištění

Zákonné sociální pojištění představuje druhou největší položku nákladů, je to samozřejmě způsobeno tím, že úzce souvisí se mzdovými náklady. Také zde je zavedena analytika související s jednotlivými projekty. Nemůže být opomenuta skutečnost, že v rámci tohoto účtu je větší množství analytiky než u mzdových nákladů. Je to způsobeno dvěma druhy zákonného pojištění. Zdravotní a sociální pojištění musí být vedeny odděleně.

Finanční náklady

Nákladů, patřících do této kategorie, je v organizaci velmi málo. Pro představu zde patří například účty týkající se kurzových ztrát (563), pojištění majetku (569.400) a další.

V organizaci samozřejmě existuje mnoho další účtů týkajících se nákladů. Ovšem v celkové struktuře nákladů již nezaujímají tak velký podíl jako výše uvedené účty. Tím však není vyloučeno poměrně velké množství další analytiky. I u nich platí pravidlo, že dělení, respektive vedení dle analytické evidence, rozlišuje náklady hlavní a doplňkové činnosti.

3.3.2. Výnosy hlavní činnosti

Zaměříme-li se na výnosy obchodní akademie, které se týkají hlavní činnosti, je dobré vzít v potaz fakt, že jsou rozděleny do pěti základních oblastí. Jsou jimi výnosy z činností, finanční výnosy, výnosy z daní a poplatků, výnosy z nároků na prostředky SR, rozpočtu ÚSC a SF a výnosy ze sdílených daní. Výnosy týkající se prostředků ze SR a ÚSC tvoří v příspěvkové organizaci více než 90 % všech výnosů.

Obdobně jako u nákladů také u výnosových účtů používá obchodní akademie analytické rozdělení. Opět je to z důvodu rozlišení hlavní a doplňkové činnosti a také kvůli přehlednosti, odkud výnosy plynuly. Přesněji řečeno, zda se jednalo o tržby ze školného či tržby za vstupné atd.

Níže jsou uvedeny pouze tři kategorie těchto výnosů a nejpoužívanější výnosové účty. Účty ve zbylých dvou kategoriích nejsou příliš používány, respektive nejsou používány vůbec.

Výnosy z činnosti

Účet 602 – Výnosy z prodeje služeb

Na obchodní akademii jsou pod tento účet zahrnuty různé druhy služeb, například výše zmíněné tržby ze školného, publikační činnost, tržby za vstupné, zápisné a mnohé další. Všechny tyto služby mají v rámci syntetického účtu přiřazeno analytické označení a díky tomu je lze v případě potřeby snadno dohledat.

Finanční výnosy

Účet 648 – Čerpání fondů

Tento účet se týká výhradně hlavní činnosti a v případě obchodní akademie převážně rezervního fondu. Samozřejmě i zde nalezneme kvůli přehlednosti analytické dělení.

Účet 649 – Ostatní výnosy z činnosti

Organizace na tento účet účtuje výnosy plynoucí z náhrad škod od pojišťoven, z grantů, příspěvků jiných subjektů a další. Obdobně jako u účtu 648 i zde se objevují pouze výnosy týkající se hlavní činnosti.

Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky SR, rozpočtů ÚSC a SF

Účet 672 – Výnosy z dotací nároku ÚSC

V oblasti výnosů a také fungování organizace se jedná o nejdůležitější výnosový účet. Najdeme zde velké množství analytiky, a to z důvodu nutnosti vést každou z dotací na zvláštním účtu. Jak již bylo zmíněno, tyto výnosy tvoří více než 90 % celkových výnosů organizace a zabezpečují její chod. Bez nich by organizace nemohla fungovat. Najdeme zde dotace na provoz, odpisy, platy a také ty, které souvisejí s projekty, do kterých se organizace zapojila nebo na kterých spolupracuje. Obdobně jako předchozí účty také tento se týká pouze hlavní činnosti. Není tedy potřeba tyto výnosy rozpočítávat na hlavní a doplňkovou činnost.

Obchodní akademie používá mimo výše zmíněné účty i mnohé další, ty ovšem v rámci celkových výnosů nezaujímají tak velký podíl.

3.4. Náklady a výnosy doplňkové (hospodářské) činnosti

Vedení oddělení evidence je potřebné především z hlediska sledování výsledku hospodaření za doplňkovou činnost, která nesmí být ztrátová. Důležité je také sledování nákladů a výnosů v rámci jednotlivých činností. Dle zřizovací listiny těmito činnostmi jsou:

- pořádání rekvalifikačních kurzů, vzdělávacích kurzů a odborného školení včetně zprostředkování,
- ubytovací služby,
- vydavatelská a polygrafická činnost,
- pronájem majetku.

3.4.1. Náklady doplňkové činnosti

Jak bylo zmíněno výše je nutné díky velkému množství doplňkové činnosti, vést náklady v rámci každé z těchto činností zvlášť. Každá z činností má přiděleno své analytické označení, a tudíž je poměrně snadné najít ty, které se týkají přímo dané činnosti. Analytické označení jednotlivých činností je v rámci nákladů následující: pronájem 001, ubytování 002, vydavatelská činnost 003, kurzy VOŠS 004, kurzy OAO 005.

Důležité pro evidenci hospodaření v doplňkové činnosti je rozpočítávání nákladů s touto činností souvisejících. K správnému rozpočítání a rozdělení jednotlivých nákladových položek slouží kalkulace, které jsou uvedeny ve vnitřním předpise nazvaném Ekonomika a správa majetku. Na základě těchto kalkulací jsou v určitých časových intervalech během roku vyčísleny náklady, které s jednotlivými doplňkovými činnostmi souvisely.

Existují však také náklady, které jsou již v okamžiku účtování účtovány rovnou do nákladů doplňkové činnosti. Mezi takovéto náklady patří kupříkladu mzdové náklady. Příklady související s vyčíslením nákladů doplňkové činnosti jsou uvedeny v této kapitole.

Účet 501 – Spotřeba materiálu

Mezi položky patřící na tento nákladový účet patří materiál na úklid, tedy čisticí prostředky, materiál potřebný k výrobě učebních textů – fólie, vazby a další. Tyto náklady

nejdou nijak rozpočítávány, jelikož je zde přesně dané, kolik činí náklady na pořízení jednotlivých položek. Na dané analytické účty proto vstupují v celkové výši.

Účet 502 – Spotřeba energie

Náklady na energie se týkají pronájmu majetku a ubytovacích služeb. Jsou rozpočítávány podle kalkulací a skutečných hodin pronájmu či počtu ubytovaných osob, jak je uvedeno výše.

Některé položky v kalkulacích jsou uvedeny na základě odhadu, protože je nelze přesně stanovit. Například není možné určit, kolik elektrické energie spotřebuje jedna osoba na třílůžkovém pokoji. Jiné položky kalkulací jsou naopak stanoveny pomocí výpočtu.

Účet 518 – Ostatní služby

Mezi náklady doplňkové činnosti patří také náklady na služby. Můžeme sem zařadit telefony, odvoz odpadu, revize a mnohé další. Také pro tyto náklady jsou jasná pravidla v určování jejich výše připadající na doplňkovou činnost. Některé nákladů jsou snadno přiřaditelná k dané činnosti. Obdobně je tomu u nákladů souvisejících s opravami a údržbou, kdy jsou náklady přiřazovány k doplňkové činnosti v plné výši.

Účet 521 – Mzdové náklady

Mezi náklady doplňkové činnosti patří rovněž náklady mzdové. Jejich rozdělení je závislé na klíči, který si určí sama organizace. Jen ona ví, které osoby vykonávají práce týkající se pouze doplňkové činnosti a které vykonávají zároveň práce související i s činnostmi hlavní. Dá se říci, že podle výše uvedeného se škola rozhoduje, jaké procento těchto nákladů připadne na doplňkovou činnost. Nesmí být ovšem opomenut fakt, že je potřeba rozdělit tyto mzdové náklady ještě podle jednotlivých druhů doplňkových činností. K tomu jsou opět využívány kalkulace. Téměř každá kalkulace obsahuje i mzdové náklady. Například kalkulace jedné hodiny pronájmu učebny v sobě zahrnuje i práci uklízečky.

Účet 524 – Zákoné sociální pojištění

Nesmí být opomenuty také náklady spojené se zákoným sociálním pojištěním, které se mzdovými náklady souvisejí. Tyto náklady jsou samozřejmě vypočítávány z výše

zmíněných mzdových nákladů, přičemž jsou vynásobeny sazbou, která je stanovena zákonem. Ke zjištění celkových nákladů je potřeba vynásobit například množství hodin, kdy byla pronajímána tělocvična, příslušnou sazbou, která je uvedena v kalkulaci.

Účet 551 - Odpisy

Nelze zapomenout také na odpisy, které vstupují do nákladů. Zde je to podobné jako u spotřeby energií. Celkové náklady na odpisy v rámci doplňkové činnosti jsou počítány pomocí kalkulací. Náklady na odpisy se však týkají pouze pronájmů a ubytování, například s vydavatelskou činností žádné odpisy nesouvisejí.

Obchodní akademie má v rámci své doplňkové činnosti už jen pár dalších nákladů, které ovšem v celkové hodnotě představují jen zanedbatelnou část. Jsou jimi zákonné sociální náklady a ostatní finanční náklady.

3.4.2. Výnosy doplňkové činnosti

Obdobně jako u nákladů i u výnosů musí docházet k rozdělení na jednotlivé činnosti, a to jednak kvůli snadnému sledování a prokazatelnosti a jednak kvůli dotacím. Jelikož u příspěvkových organizací musí být doplňková činnost zisková, jsou výnosy velice důležitou položkou. Pokud by totiž hospodářská činnost byla ztrátová, jak již bylo uvedeno v jedné z předchozích kapitol, je potřeba tuto činnost ukončit.

U výnosů se nepředpokládá, že by některé z nich souvisely jak s hlavní, tak s hospodářskou činností. Odpadá tedy operace rozpočítávání výnosů na jednotlivé činnosti. Pokud by ovšem takováto situace nastala, řešila by se pravděpodobně analogicky jako u nákladů. Výnosy týkající se doplňkové činnosti by se vydělily z činnosti hlavní. Nutnost takovéto operace by bylo možné spatřovat především v situaci, kdy by nepřevedení dané částky mohlo způsobit ztrátu v hospodářské činnosti a tím pádem ohrozit její další fungování.

Mezi výnosy patřící k doplňkové činnosti lze v rámci obchodní akademie zařadit pouze výnosy plynoucí z prodeje služeb. Zde opět platí pravidlo, že tyto výnosy musí být vedeny odděleně, tedy na analytických účtech, které mají stejné označení, jako tomu bylo u nákladových účtů.

Díky používání pouze jednoho výnosového účtu v rámci doplňkové činnosti, samozřejmě s použitím analytiky, lze velmi snadno zjistit hodnotu celkových výnosů za danou činnost.

V interním předpisu Ekonomika a správa majetku je Obchodní akademii vypracovaný klíč k rozdělování nákladů a výnosů v hospodářské smlouvě týkající se Domova mládeže. Níže jsou uvedeno, jakým způsobem jsou náklady a výnosy rozdělovány.

Náklady:

- spotřebované nákupy – dle skutečné spotřeby,
- náklady na energie – pomocí koeficientu podle užívané plochy,
- střední a velké opravy – dle fakturované výše,
- běžná údržba – materiál v plné výši, dle evidence oprav,
- odvoz odpadu – $\frac{1}{4}$ celkových nákladů,
- zákonné pojištění majetku – pomocí koeficientu 0,3078,
- telefony – dle fakturované výše,
- ostatní služby – dle fakturované výše,
- osobní náklady – u 4 pracovníků v plné výši, jeden pracovník v $\frac{1}{2}$ výši,
- ostatní náklady – skutečná výše,
- odpisy – dle účtového plánu, budovy pomocí koeficientu 0,3078.

Výnosy:

- tržby – v plné výši
- ostatní výnosy – přijaté úroky $\frac{1}{4}$ skutečných výnosů, ostatní dle skutečné výše.

Kalkulace používané k vypočítání nákladů, které jsou přiřazovány k jednotlivým činnostem, jsou uvedeny také v interním předpisu Ekonomika a správa majetku. Jsou zde uvedeny kalkulace na různé druhy pokojů, jednu osobu, ale také na hodinový pronájem kupříkladu tělocvičny. Hodnoty v kalkulacích jsou ve většině případů stanoveny na základě odhadu, jelikož je nelze přesně stanovit, případně byly stanoveny před poměrně dlouhou dobou. Poměrně velkou záhadou je stanovený koeficient, na základě kterého jsou rozpočítávány některé náklady.

3.5. Příklad propočtu výše nákladů doplňkové činnosti

Tato kapitola se týká vzorového příkladu zjištění a přeúčtování nákladů, které souvisejí s ubytováním jedné osoby.

Rozpočítání nákladů na ubytování listopad - prosinec 2011

Pro správné rozpočítání nákladů a převedení nákladů z hlavní činnosti na činnost doplňkovou je potřeba několika kroků.

Prvním krokem pro správné rozpočítání nákladů na ubytování je vytvoření kalkulace na jednu buňku (tzn. pokoj se sociálním zařízením), viz tab. 3.1

Tab. 3.1 Kalkulace nákladů na 1 osobu ve třílůžkovém pokoji/měsíc (v Kč)

Položky kalkulace	Třílůžkový pokoj	1 osoba
Teplo*	999,9	333,30
El. energie*	420,06	140
Vodné a stočné*	153	51
Odvoz odpadu*	39,6	13,02
Odpisy*	110,01	36,67
Čistící prostředky*	50,04	16,68
Mzda vrátných	999,72	333,24
Mzda uklízeček	699,84	233,28
Mzda vedení domova*	300,09	100,03
ZP + SP	679,89	226,63
FKSP %	39,99	13,33
Kooperativa* - pojištění objektu	8,40	2,80
Náklady celkem	4.500	1.500
Zisk		500
Cena (výnosy) celkem		2.000

Zdroj: Interní materiály Obchodní akademie

* Částky u těchto položek byly stanoveny odhadem

Druhým krokem je zjištění počtu osob, které využily v daném období ubytovací služby. Ke zjištění počtu osob v období listopad – prosinec 2011. V těchto měsících bylo na třílůžkových pokojích ubytováno celkem 31 osob, přesněji v listopadu bylo ubytováno 16 osob, v měsíci prosinci 15. Vzhledem k tomu, že v měsíci prosinci nebyly osoby

ubytováni po celý měsíc z důvodu vánočních svátků, byla cena za pokoj snížena na 1 400 Kč na základě rozhodnutí paní ředitelky.

Ve třetím kroku musíme zkombinovat údaje z tabulek 3.1 a počtu ubytovaných osob, aby bylo možné zjistit náklady za dané období, pro tento účel slouží tabulka 3.2

Tab. 3.2 **Kalkulační náklady za listopad-prosinec 2011 (v Kč)**

Položky	Náklady na 1 osobu	Náklady na ubytované osoby
Teplo	333,30	10.332,3
El. Energie	140,00	4.340,62
Vodné a stočné	51,00	1,581,000
Odvoz odpadu	13,02	403,62
Odpisy	36,67	1.136,77
Čistící prostředky	16,68	517,08
Mzda vrátných	333,24	10.330,44
Mzda uklízeček	233,28	7.231,68
Mzda vedení domova	100,03	3.100, 93
ZP + SP	226,63	7.025, 53
FKSP %	13,33	413,23
Kooperativa – pojištění majetku	2,80	86,80
Náklady celkem	1.500	46.500
Zisk	500	6.500
Cena (výnosy) celkem	2.000	53.000

Zdroj: Interní materiál

Hodnoty v sloupci Náklady na ubytované osoby vznikly pronásobením hodnot v sloupci Náklady na jednu osobu a počtu ubytovaných osob v měsících listopadu a prosinci, přičemž jak už bylo zmíněno výše, jednalo se o 31 osob. Hodnota v řádce Teplo, v sloupci Náklady na ubytované osoby byla vypočítána takto:

$$333,30 * 31 = 10\,332,3 \text{ Kč}$$

Jediné, kde nebylo bráno v potaz počet ubytovaných osob, bylo u položek týkajících se mezd vrátných a uklízeček. Je to z toho důvodu, že v klíči je uvedeno

účtování mzdových nákladů těchto osob (v plné výši). Jedná se samozřejmě jen osoby, které jsou uvedeny v Klíči k rozdělování nákladů a výnosů.

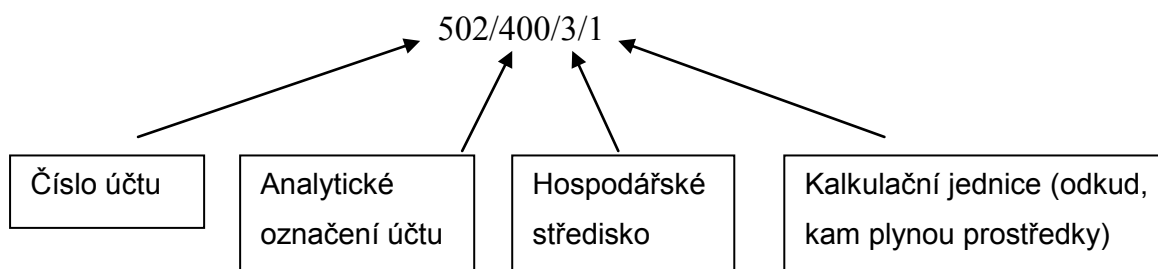
Posledním čtvrtým krokem je převedení nákladů z hlavní činnosti do nákladů doplňkové činnosti. V tabulce 3.3 jsou uvedeny příklady přeúčtování hodnoty nákladů, které byly převzaty z tabulky 3.2 a k nim dodány předkontace, tedy z jakého na jaký účet jsou náklady převáděny.

Tab. 3.3 **Přeúčtování doplňkové činnosti – ubytování (v Kč)**

Druh nákladu	Hodnota položky	Předkontace
Teplo	10.332,3	Z účtu 502/400/3/1 na účet 502/002/10/5
El. energie	4.340,62	Z účtu 502/600/3/1 na účet 502/002/10/5
Vodné a stočné	1,581,000	Z účtu 502/300/3/1 na účet 502/002/10/5
Odvoz odpadu	403,62	Z účtu 518/450/3/1 na účet 518/002/10/5
Odpisy	1.136,77	Z účtu 551/400/3/205 na účet 518/002/10/5
Čistící prostředky	517,08	Z účtu 501/470/3/5 na účet 501/002/10/5

Zdroj: Interní materiál

Vzhledem k tomu, že je každá ze stran předkontace složena z několika čísel, je níže uvedeno, co které z čísel znamená.

Čísla účtů a jejich analytické označení nalezneme v účtové osnově. Čísla hospodářských středisek a kalkulačních jednic jsou uvedeny ve směrnici, kterou škola vydává.

4. Analýza hospodaření

Tato kapitola bude zaměřena, jak už z názvu vyplývá, na analýzu hospodaření, přesněji na jednotlivé položky, které ve velké míře ovlivňují chod organizace a to za roky 2008, 2009, 2010 a 2011.

4.1. Zaměstnanci a studenti

4.1.1. Zaměstnanci

Množství zaměstnanců je v analýze hospodaření velice důležité. Je to především způsobeno tím, že dotace a obdobné příspěvky se vztahují právě k jejich počtu. Následující tabulka obsahuje údaje o průměrných přepočtených stavech zaměstnanců v jednotlivých letech.

Tab. 4.1 Srovnání přepočteného počtu pracovníků v letech 2008-2011

		2008	2009	2010	2011
Pracovníci OA	Pedagogičtí prac.	59,0	59,5	57,5	51,88
	Nepedagogičtí prac.	14,2	16,2	15,11	14,74
Pracovníci VOŠS	Pedagogičtí prac.	16,1	17,0	18,7	19,7
	Nepedagogičtí prac.	4,0	5,4	8,03	7,37
Pracovníci DM	Pedagogičtí prac.	0	0	0,5	0,5
	Nepedagogičtí prac.	4,8	3,1	3,17	3,68
Celkem		98,1	101,2	103,01	97,87

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jak je vidět v tabulce celkové množství zaměstnanců se rok od roku zvyšuje. Při srovnání let 2008 a 2009 lze pozorovat nárůst pedagogických i nepedagogických pracovníků obchodní akademie i Vyšší odborné školy sociální. Největší nárůst lze zaznamenat v rámci nepedagogických pracovníků. Jak ze zprávy o činnosti vyplývá, tento nárůst byl způsoben především prozatímním přestěhováním VOŠS do jiné budovy, větším množstvím administrativní práce, která je spojena s velkým množstvím projektů. Nárůst pedagogických pracovníků na VOŠS byl spojen se zvýšením počtu tříd v daném školním roce.

V roce 2010 došlo sice opět ke zvýšení počtu zaměstnanců, nicméně v tomto roce došlo oproti roku předchozímu ke snížení počtu pedagogických pracovníků na obchodní akademii. Toto snížení bylo způsobeno snížením počtu žáků na OA. Na VOŠS můžeme

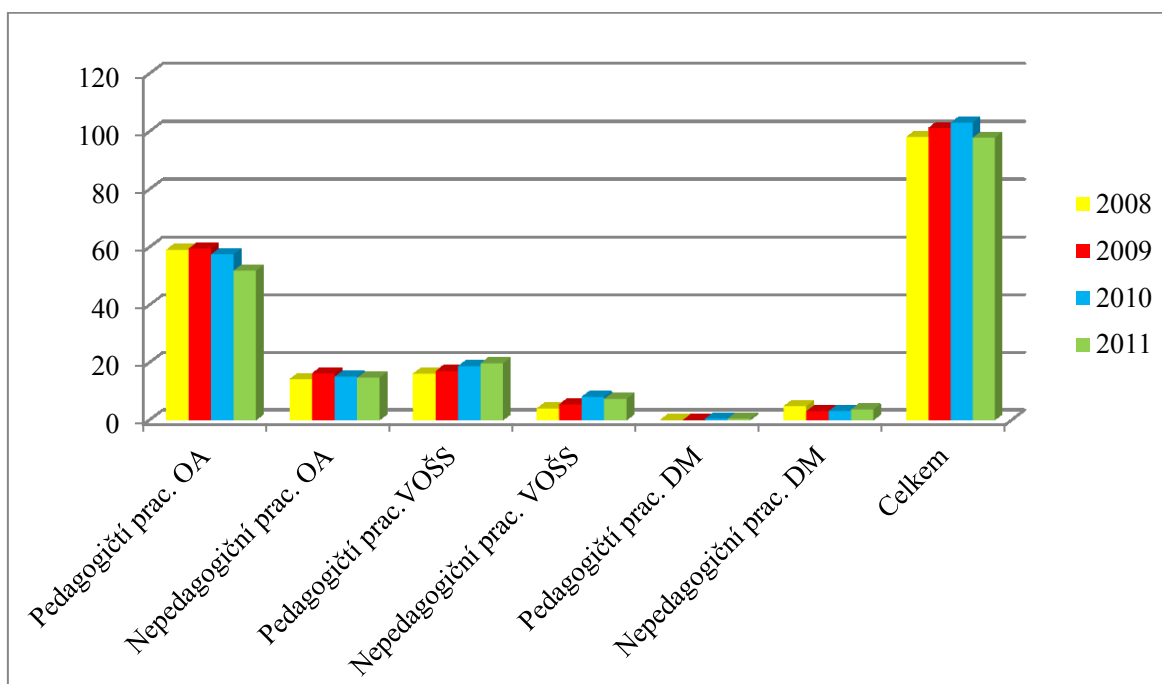
pozorovat zvýšení počtu pracovníků, a to jak pedagogických, tak nepedagogických. Důvod je opět spojen s dočasným přestěhováním VOŠS.

V roce 2011 došlo v rámci sledovaného období k největšímu poklesu pracovníků školy. Zatímco na VOŠS došlo k nárůstu přepočteného počtu pracovníků na Obchodní akademii, lze zaznamenat opak, tedy pokles počtu pracovníků. Tento pokles je způsoben snižujícím se počtem žáků, kteří jsou nově přijímáni na Obchodní akademii.

Co se domovu mládeže týče, i zde může být pozorován pohyb množství pracovníků - není však nijak zásadní.

Pro lepší přehled slouží graf 4.1, který nabízí srovnání množství pracovníků v rámci jednotlivých let.

Graf 4.1 Množství pracovníků dle jednotlivých let

Z grafu je patrné, že v rámci celku je nejvíce pedagogických pracovníků zaměstnáno na Obchodní akademii a stejně tak, je to také s nepedagogickými pracovníky. Právě na obchodní akademii je také zaměstnáno celkově nejvíce zaměstnanců.

4.1.2. Studenti

Tato podkapitola se bude týkat studentů, přesněji jejich počtu v jednotlivých letech. Tento počet je také určující, obdobně jako počet zaměstnanců, při získávání dotací a příspěvků.

Tabulka 4.2 obsahuje počet studentů a žáků studujících na obchodní akademii a Vyšší odborné škole, a také kolik jich bylo ubytováno v domově mládeže.

Tab. 4.2 **Počet studentů dle jednotlivých institutů v daných letech**

Institut	2008	2009	2010	2011
Obchodní akademie	764	732	728	647
Vyšší odborná škola sociální	266	261	463	441
Domov mládeže	51	57	66	52
Celkem	1081	1050	1257	1140

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jak je z tabulky jasné patrné, počet studentů Obchodní akademie meziročně klesá. Největší pokles lze zaznamenat v roce 2011. Ve srovnání s rokem 2010 činí tento pokles 11,1 %. Důvodem může být pokles populační křivky, ztráta zájmu o nabízené obory a další.

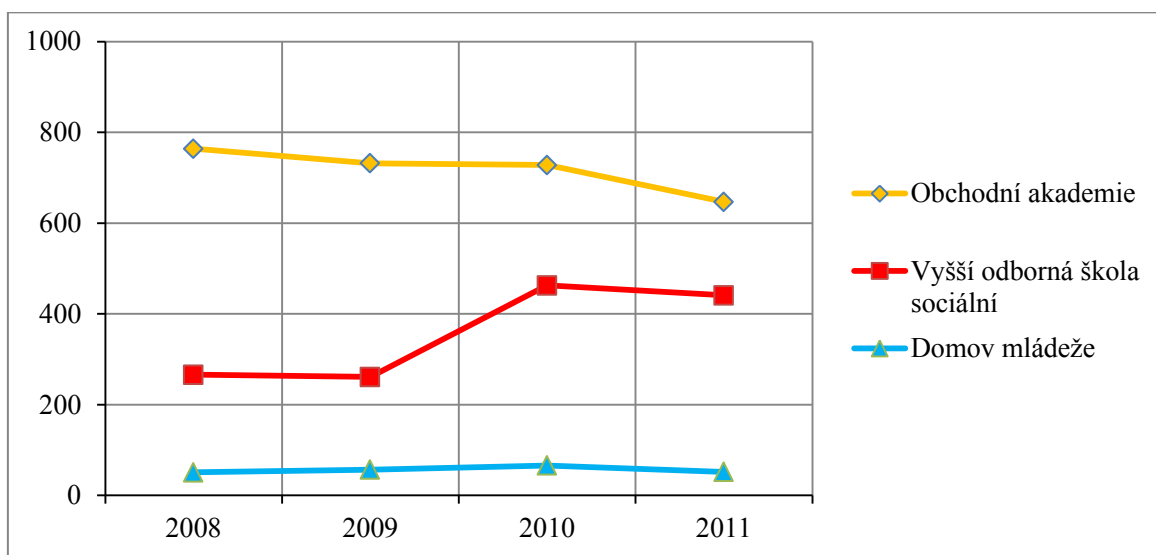
V roce 2009 lze v rámci VOŠS zaznamenat malý pokles množství studentů, důvodem může být dávání přednosti většiny absolventů středních škol studiu na vysokých školách. Naproti tomu se v roce 2010 rapidně zvýšil počet studentů Vyšší odborné školy sociální, důvodem může být snaha o zvýšení životní úrovně, která vede přes dosažení určitého stupně vzdělání, stoupající atraktivita oborů například oproti těm technickým oborům a další. V roce 2011 můžeme opět pozorovat menší pokles v rámci počtu studentů, nejedná se ovšem o tak markantní pokles jako v rámci Obchodní akademie.

U Domova mládeže došlo v průběhu sledovaných let k růstu a posléze k poklesu množství ubytovaných osob. Nárůst většího počtu ubytovaných osob v roce 2010, lze mimo jiné přisuzovat rekonstrukci vysokoškolských kolejí VŠB v roce 2010.

Graf 4.2 slouží pro lepší přehlednost vývoje počtu studentů v jednotlivých letech, a také v závislosti na jednotlivých institutech.

Graf 4.2

Vývoj počtu studentů v letech 2008 - 2011

4.2. Dotace na provoz organizace

4.2.1. Státní rozpočet

Asi nejdůležitější z oblasti dotací jsou ty, které jsou čerpány ze státního rozpočtu prostřednictvím zřizovatele, za předpokladu, že jím není stát ale územní samosprávný celek. Jako je tomu právě u Obchodní akademie. V tomto případě jsou tyto prostředky poskytovány prostřednictvím Moravskoslezského kraje. Nejrozsáhlejší a pro organizaci nejvíce důležitou je dotace týkající se přímých nákladů na vzdělávání. V tabulce 4.3 jsou uvedeny hodnoty dotací poskytnutých právě ze státního rozpočtu, přičemž 90 % z daných hodnot se týká právě výše zmíněné dotace – Přímé náklady na vzdělávání.

Tab. 4.3 Účely čerpání dotací poskytovaných ze státního rozpočtu (v Kč)

Ukazatel	2008	2009	2010	2011	Tempo růstu v %		
					2009	2010	2011
Prostředky na platy	27 059 783	28 323 911	27 671 150	27 766 300	104,7	97,7	100,3
Ostatní osobní náklady	650 000	526 250	600 000	510 000	81,0	114,0	85,0
Odvody SZP	9 695 037	9 801 750	9 613 231	9 621 018	101,1	98,1	100,1
FKSP	541 430	565 339	552 543	272 237	104,4	97,7	49,3
ONIV	1 445 150	821 410	443 000	499 877	56,8	53,9	112,8
Celkem	39 391 400	40 038 660	38 879 924	38 669 432	101,6	97,1	99,5

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jak z tabulky 4.3 vyplývá, hodnotově největší položkou, na kterou je tato dotace poskytována, se týká platů. Nejvyšší částka na platy byla čerpána v roce 2009. Je tedy patrný meziroční růst o 4,7 %. Tato skutečnost byla způsobena vyšším počtem zaměstnanců než ve zbylých dvou letech. Potřeba většího množství zaměstnanců byla způsobena především přestěhováním VOŠS do jiné a větší budovy, a také z důvodu velkého množství projektů, a s tím spojeným nárůstem administrativní práce. Je také zcela zřetelný pokles nákladů na platy mezi roky 2009 a 2010 a to o 2,3 %. Téměř nepatrný nárůst lze v rámci prostředky na platy zaznamenat mezi roky 2010 a 2011. Tento nárůst činí 0,3 %

S platy přímo souvisí odvody sociálního a zdravotního pojištění. Je tedy samozřejmé, že nejvyšší částka, která byla použita právě na úhradu těchto odvodů, byla vynaložena v roce 2009. Tempo růstu má opět stoupající charakter, je menší než u prostředků na platy a činí 1,1 %. V roce 2010 má opět klesající tendenci o 1,9 %. Naproti tomu v roce 2011 lze zaznamenat velice nepatrný nárůst, který je spjatý s prostředky na platy, tento nárůst činí 0,1 %.

K platům se vztahuje ještě jedna položka spadající do přímých nákladů na vzdělávání a tou je přispívání do fondu kulturních a sociálních potřeb. Jak již je uvedeno v jedné z předešlých kapitol, tvorba tohoto fondu je závislá na platech. Obdobně tedy jako u odvodů na sociální a zdravotní pojištění je nejvyšší částka čerpána a poskytnuta v roce 2009. Také zde si nelze nevšimnout toho, že náklady v roce 2009 vzrostly o 4,4 %, v roce 2010 klesly o 2,3 %. V rámci této položky lze pozorovat znatelný pokles oproti roku 2010, který činí více než 50 %.

Položka týkající se normativních ostatních neinvestičních výdajů (ONIV) není závislá na žádné z výše uvedených položek. Její výše se odvíjí od druhu dotace, o které organizace zažádá, a kterou dostane. Mezi takovéto dotace patří každoročně dotace týkající se náhradního stravování, ale také školení a vzdělávání, ochranných pracovních pomůcek a dalších. Je tedy patrné, že v roce 2009 lze zaznamenat pokles v rámci těchto výdajů, a to o celých 43,2 %, také v roce 2010 můžeme pozorovat pokles těchto nákladů. Přičemž tento pokles činí 46,1 %. Je to způsobeno nevyčerpáním celých dotací, ale jen jejich částí, což může být způsobeno tím, že dotace jsou rozloženy na několik let. Naproti tomu v roce 2011 lze pozorovat nárůst o více než 12 %. Tento nárůst lze mimo jiné přisuzovat příspěvku, který se týká rozvojového programu „Maturity“.

V rámci celkových přímých nákladů je patrný nárůst mezi roky 2008 a 2009, i přes poměrně velký pokles v oblasti ONIV. Lze předpokládat, že „zbrždění“ klesající

tendence zapříčinilo rostoucí tempo v oblasti platů a položek s nimi spojených, ale také fakt, že položky ONIV nejsou v celkové sumě přímých nákladů velkou položkou. Naproti tomu v roce 2010 je tempo celkových nákladů klesající, a to o více než 2,5 % oproti roku 2009. V roce 2011 lze spatřovat v rámci celkových nákladů drobný nárůst oproti roku 2010, Jedná se sice o nepatrnou část, ovšem v porovnání s rokem předchozím je tempo růstu pozitivní, v procentním vyjádření se jedná o 0,5 %.

Údaje v tabulce 4.3 jsou uvedeny v částkách, které byly poskytnuty ze státního rozpočtu. Nemusí to ovšem znamenat, že byly v těchto částkách také čerpány. Pokud nastane situace, že poskytnutá částka nebyla vyčerpána, je organizace povinná nevyčerpanou přesto poskytnutou částku vrátit, a také uvést důvod nevyčerpání.

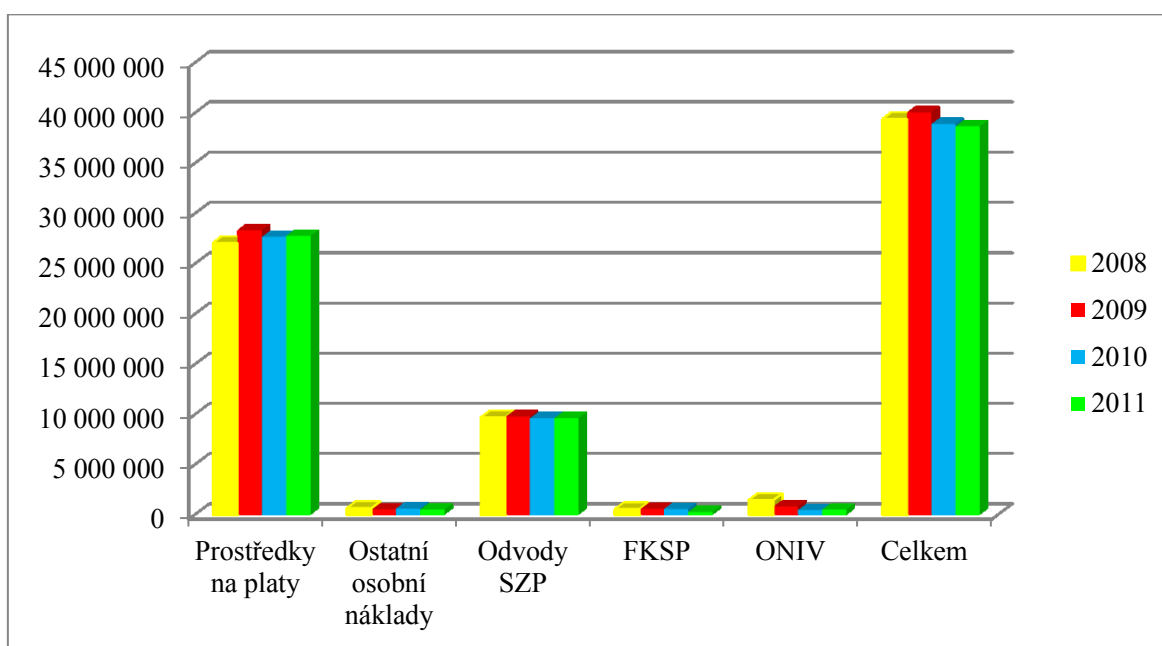
Pokud se zaměříme na rok 2008 a na jednotlivé položky, jako příklad nevyčerpaných prostředků můžeme uvést částku 25 794 Kč u položky ONIV, která jak již bylo uvedeno, byla poskytnuta, ale nebyla vyčerpána. Tyto prostředky se týkaly stravování žáků, důvodem nevyčerpání prostředků může být menší počet žáků, kteří se stravovali, oproti původnímu předpokladu. Pokud bychom tedy chtěli mít v tabulce uvedeny údaje v částkách čerpaných, museli bychom tuto hodnotu odečíst.

Také v roce 2009 lze najít prostředky, které byly vráceny z důvodu nevyčerpání. Byly jimi prostředky týkající se preventivních programů, a také náhradního stravování, celkově ve výši 38 610 Kč.

Rok 2010 je v rámci zůstatků, které se týkají dotací poněkud jiný. Prostředky na zákonné odvody nebyly zcela vyčerpány, stejně jako přímý ONIV – náhrady, a to v celkové částce 198 578 Kč. Na druhou stranu na tvorbu fondu kulturních a sociálních potřeb bylo čerpáno více, než bylo poskytnuto. To samé nalezneme u položky přímý ONIV. Celkově nám tyto dvě položky dají sumu 198 578 Kč. Z tohoto důvodu nevzniká žádný zůstatek a organizace nemusí nic vracet.

V roce 2011 byly vyčerpány všechny prostředky, které byly ze státního rozpočtu poskytnuty.

Graf 4.3

Přímé náklady hrazené z dotací SR (v Kč)**4.2.2. Moravskoslezský kraj**

Obdobně jako bez nákladů na vzdělání ani bez prostředků, které hradí provoz školy, by organizace nemohla fungovat. Pokrytí provozních nákladů dotuje zřizovatel, v tomto případě Moravskoslezský kraj. Tabulka 4.4 obsahuje údaje o velikosti poskytnutých dotací. Vzhledem k tomu, že existuje velké množství účelových dotací, které jsou poskytovány právě z rozpočtu MSK, dá se říci, že škola může každý rok čerpat odlišné dotace. Ze zprávy o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace je patrné, že se škola snaží zapojit do velkého množství projektů, které jsou dotovány právě Moravskoslezským krajem, výjimkou nejsou ani dotace, které jsou poskytovány z rozpočtu EU prostřednictvím MSK, a ten se na nich z části podílí.

Mezi dotace, které škola dostává každý rok, patří dotace pokrývající provozní náklady, ICT a dále také účelová neinvestiční dotace, která je určena na krytí odpisů dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, a také dotace k projektu Leonardo.

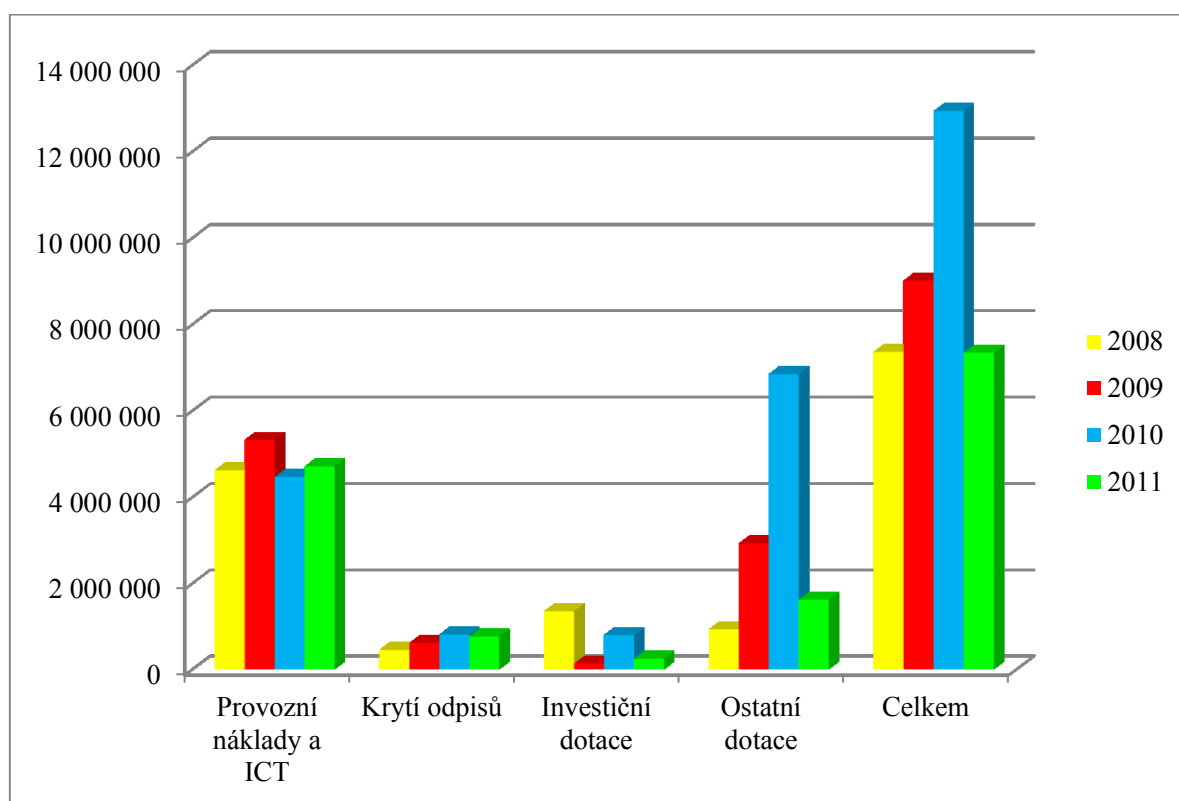
Tab. 4.4

Účely čerpání dotací z prostředků MSK (v Kč)

Účel čerpání	2008	2009	2010	2011	Tempo růstu v %		
					2009	2010	2011
Provozní náklady a ICT	4 623 000	5 328 000	4 475 000	4 712 800	115,2	84,0	105,3
Krytí odpisů	454 000	618 000	813 000	766 000	136,1	131,6	94,2
Investiční dotace	1 352 882	140 000	800 000	250 000	10,3	571,4	31,3
Ostatní dotace	932 870	2 929 470	6 850 277	1 619 782	314,0	233,8	23,6
Celkem	7 362 752	9 015 470	12 938 277	7 348 582	122,4	143,5	56,8

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Graf 4.4

Provozní náklady hrazené z prostředků MSK (v Kč)

Jak je z grafu i tabulky patrné největší položku tvoří provozní náklady a ICT. Vyjádřeno v procentech a při srovnání jednotlivých let mezi sebou, je patrný růst nákladů, a to 15,2 % mezi lety 2008 a 2009. Tento nárůst byl pravděpodobně způsoben účelovou dotací, která se vztahovala na stěhování a úpravy prostor odloučeného pracoviště VOŠS. Přesněji do provozních nákladů se promítly náklady vynaložené na úpravy, jelikož dotace poskytnuta na stěhování je zařazena mezi ostatní dotace.

V roce 2008 byla do majetku školy převedena budova VOŠS, což způsobilo nárůst provozních nákladů oproti přecházejícím rokům. Z tabulky 4.4 lze jasně vyčíst tuto

skutečnost, tedy nárůst odpisů oproti roku 2008, který je dost znatelný a činí 36,1 %. Meziročně můžeme pozorovat rostoucí tendence těchto nákladů, a to zhruba o 31 %.

Jediná položka, která je nejvyšší v roce 2008, je investiční dotace. Tato dotace se oproti dalším letům skládá z několika dotací, jednou z nich jsou prostředky na rekonstrukci pavilonu D.

U položky ostatní dotace asi nelze příliš sledovat tempo růstu, a to z důvodu proměnlivosti dotací v každém roce.

Pokud srovnáme tempo růstu v rámci celkových hodnot, můžeme vidět, že největší nárůst provozních nákladů zaznamenala škola v roce 2009. Ve srovnání s rokem 2008 o 22,4 %. Tento nárůst způsobila výše zmíněná účelová dotace na stěhování, a také odpisy spojené s další budovou, která byla převedena do majetku školy. Nemalou měrou se na tomto růstu podílely také ostatní dotace, a také investiční dotace, která byla poskytnuta na úpravu odloučeného pracoviště. Také v roce 2010 se projevuje rostoucí tendence provozních nákladů, a to především z důvodu značného růstu v oblasti ostatních dotací. Nutno podotknout, že z celkové hodnoty dotací nebyly vyčerpány prostředky ve výši 3.270.394,14 Kč. Důvodem nevyčerpání prostředků je trvání projektů i v dalších obdobích, tudíž mohou být prostředky převedeny do dalších let a nemusí být vráceny. K vrácení prostředků by došlo v okamžiku, kdyby nebyly prostředky vyčerpány, a zároveň by skončilo období, po které projekt trval.

Rok 2011 je v rámci dotací dost podprůměrný. Lze zde zaznamenat poměrně značný pokles ve výši čerpaných dotací ve srovnání s předchozími roky. Pokles byl v oblasti ostatních a investičních dotací. Tento rapidní pokles měl samozřejmě vliv na tempo růstu dotací, které organizace čerpala. V procentním vyjádření se jednalo o 43 %. Jediný nárůst v roce 2011 lze zaznamenat v rámci provozní dotace, opět oproti roku 2010.

4.2.3. Ostatní

V oblasti dotací existují i další poskytovatelé, kteří přispívají peněžními prostředky organizaci. V případě této školy patří mezi tyto poskytovatele kupříkladu obec, společnost ČEZ v rámci projektu Nadace ČEZ, dále společnost OKD a její projekt Nadace OKD a v neposlední řadě také Evropská Unie.

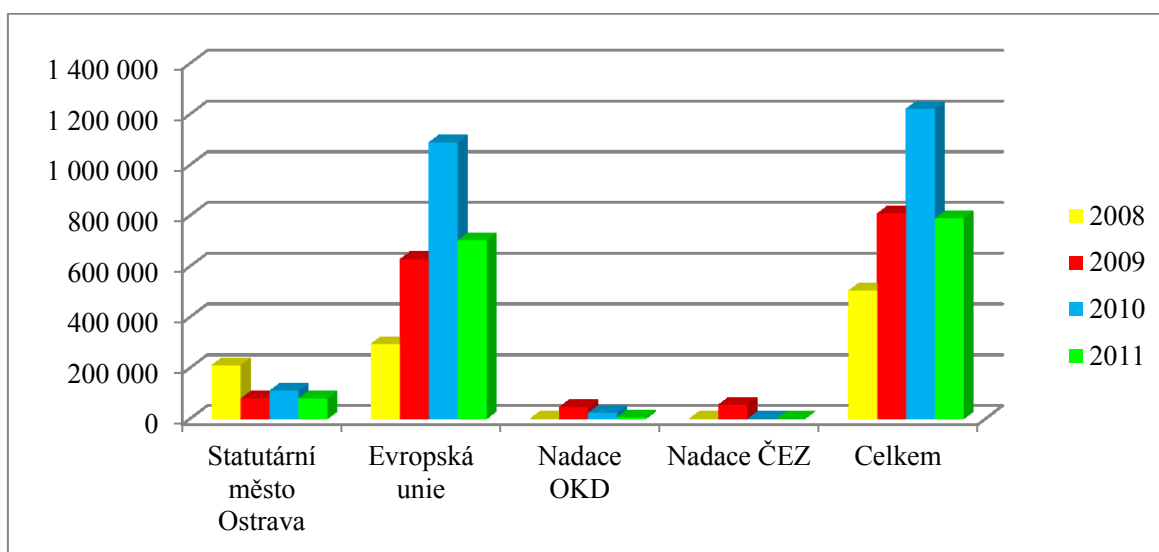
V tabulce 4.5 je vidět hodnota čerpaných dotací od jednotlivých výše zmíněných subjektů.

Tab. 4.5 **Dotace poskytnuté od ostatních subjektů (v Kč)**

Poskytovatel	2008	2009	2010	2011
Statutární město Ostrava	210 000	80 000	110 000	80 000
Evropská unie	293 920	627 981	1 087 770	703 833
Nadace OKD	0	45 800	24 000	6 000
Nadace ČEZ	0	55 050	0	0
Celkem	503 920	808 831	1 221 770	789 833

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Graf 4.5 **Ostatní poskytovatelé dotací (v Kč)**

Z grafu jde jasně poznat, že největší poskytovatelem dotací v rámci ostatních subjektů je Evropská unie.

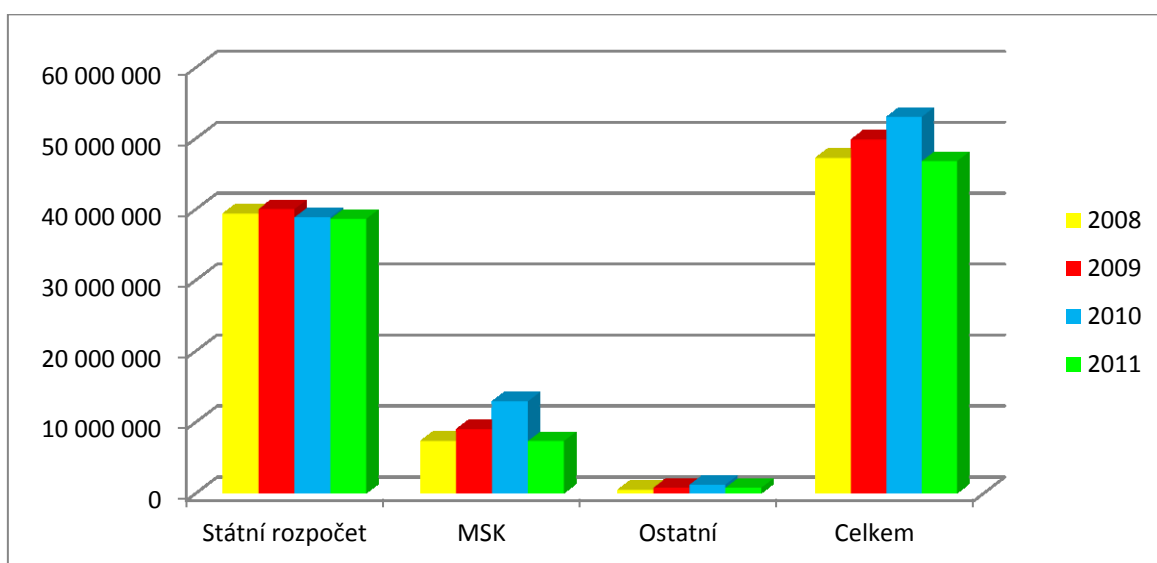
Tab. 4.6 **Dotace dle poskytovatele (v Kč)**

Poskytovatel	2008	2009	2010	2011
Státní rozpočet	39 391 400	40 038 660	38 879 924	38 669 432
MSK	7 362 752	9 015 470	12 938 277	7 348 582
Ostatní	503 920	808 831	1 221 770	789 833
Celkem	47 258 072	49 862 961	53 039 971	46 807 847

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Celková hodnota prostředků, které jsou potřebné k chodu organizace, se skládá z dotací od několika různých subjektů. Jak je vidět ve výše uvedené tabulce 4.6, rozdíly mezi jednotlivými poskytovateli jsou značné. Přesto i menší sumy dotací jsou pro organizaci důležité. Pro lepší přehled jsou hodnoty z tabulky zpracovány do grafu 4.6.

Graf 4.6

Celkové hodnoty dotací dle poskytovatele (v Kč)

Výsledky grafu 4.6 nejsou žádným překvapením, jedním z hlavních důvodů, proč je hlavním poskytovatelem dotací státní rozpočet, je skutečnost, že tato škola, jako příspěvková organizace, nemůže být založena jiným než veřejným subjektem a tudíž musí být také financována z veřejných prostředků.

4.3. Hlavní činnost

Jak již bylo v jedné z předešlých kapitol řečeno, je povinností příspěvkové organizace vést odděleně náklady a výnosy týkající se hlavní a doplňkové činnosti. Jednou z výhod oddělené evidence je snadnější porovnávání a analyzování jednotlivých nákladů a výnosů dle jednotlivých činností.

4.3.1. Náklady

Náklady na hlavní činnost patří neodmyslitelně ke každé příspěvkové organizaci. Hodnota celkových nákladů je tvořena z poměrně velkého množství nákladových účtů. Těmito položkami například jsou spotřeba materiálu, náklady na reprezentaci, mzdové náklady, spotřeba energie, cestovné, odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku a mnohé další. V tabulce 4.7 nalezneme výčet nákladů, se kterými organizace v letech 2008 až 2010 pracovala, a s ním spojené také tempo růstu, které nám obdobně jako v předchozích kapitolách ukazuje vývoj jednotlivých nákladů.

Tab. 4.7

Náklady a jejich vývoj v letech 2008 – 2011 (v Kč)

Název účtu	2008	2009	2010	2011	Tempo růstu v %		
					2009	2010	2011
Spotřeba materiálu	2 266 080	3 442 670	1 980 040	2 803 130	151,9	57,5	141,6
Spotřeba energie	2 778 260	3 164 200	3 128 960	3 136 740	113,9	98,9	100,2
Opravy a udržování	932 870	1 950 600	1 583 180	247 090	209,1	81,2	15,6
Cestovné	158 540	321 690	262 380	286 690	202,9	81,6	109,3
Náklady na reprezentaci	44 040	38 550	22 820	15 780	87,5	59,2	69,1
Služby	1 828 190	1 803 810	1 708 730	2 148 290	98,7	94,7	125,7
Mzdové náklady	28 532 350	29 725 150	30 746 130	30 876 660	104,2	103,4	100,4
Zákonné soc. pojištění	9 546 320	9 589 290	9 877 830	10 241 250	100,5	103,0	103,7
Zákonné soc. náklady	591 890	619 310	655 120	366 610	104,6	105,8	56,0
Ostatní soc. náklady	15 070	77 680	65 590	97 890	515,5	84,4	149,2
Ostatní daně a poplatky	0	1 460	300	2 830	X	20,5	943,3
Kurzové ztráty	27 820	22 610	81 670	28 320	81,3	361,2	34,7
Manka a škody	0	2 280	0	390	X	0,0	390,0
Jiné ostatní náklady	383 720	655 680	696 790	738 140	170,9	106,3	105,9
Odpisy DNM a DHM	454 250	637 480	972 430	1 185 460	140,3	152,5	121,9
Ostatní finanční náklady	0	0	86 290	56 600	X	X	65,6
Celkem náklady	47 559 400	52 052 460	51 868 260	52 216 090	109,4	99,6	100,7

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jak je vidět, největšího tempa růstu bylo v roce 2009 dosaženo u ostatních sociálních nákladů. Tento růst o více než 400% změnou zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, a s tím spojenými náhradami při dočasné pracovní neschopnosti.

Druhého nejvyššího tempa růstu v tomto roce bylo dosaženo v rámci nákladů na opravy a udržování, což bylo zapříčiněno výměnou rozvodů, úpravou nových prostor VOŠS a také venkovní dlažby.

Na třetím místě jsou náklady na cestovné, obdobně jako u dvou předchozích nákladů v rámci tempa růstu. Tento růst činil přibližně 102 %, přičemž navýšení nákladů bylo zapříčiněním služebních cest, které byly uskutečňovány v rámci projektu Comenius.

Pokud se zaměříme na rok 2010, přesněji na nejznatelnější tempa růstu zjistíme, že v tomto roce vzrostly nejvíce náklady související s kurzovými ztrátami. Tyto náklady

„zapříčinil“ projekt Leonardo. Dotace na tento projekt jsou poskytovány v eurech, tudíž tyto náklady nejsou neobvyklé a jejich růst tedy není překvapivý.

Co se druhého nejvyššího tempa růstu týče, pomyslnou příčku zaujímají odpisy majetku, a to o 52,5 %. Tato skutečnost je zapříčiněna technickým zhodnocením majetku v rámci multimediální učebny a také výměnou oken a zateplením budovy.

Třetí největší změnou, co se růstu či poklesu týče, bylo dosaženo u spotřeby materiálu. U této položky nedošlo k růstu, nýbrž k poklesu těchto nákladů oproti roku 2009, a to o 42,5 %. Toto snížení je pravděpodobně zapříčiněno nákupem učebních pomůcek, kancelářských potřeb a obdobného materiálu v roce 2009.

V roce 2011 nelze náklady příliš seřazovat dle tempa růstu. Je to způsobeno především tím, že v tomto roce bylo několik druhů nákladů, které byly v rámci tempa růstu dosti výrazné, jednalo se o náklady na ostatní daně a poplatky, manka a škody. Výrazné tempo růstu bylo způsobeno malým zvýšením nákladů v tomto roce, jelikož náklady v roce 2010 byly buďto nulové či velmi nízké. Není tedy příliš potřeba zjišťovat jejich zvýšení.

V rámci roku 2011 přesto můžeme pozorovat největší pokles tempa růstu za celé sledované období, a to nejenom v procentním, ale také korunovém vyjádření. Tento pokles se týká nákladů na opravy a udržování. Toto snížení bylo zapříčiněno velkým množstvím oprav a investičních akcí, které se týkaly budov školy. Také náklady spojené s kurzovými ztrátami poklesly oproti roku 2010 o znatelnou část. Tento pokles lze přisuzovat menšímu množství operací se zahraniční měnou především v oblasti dotací.

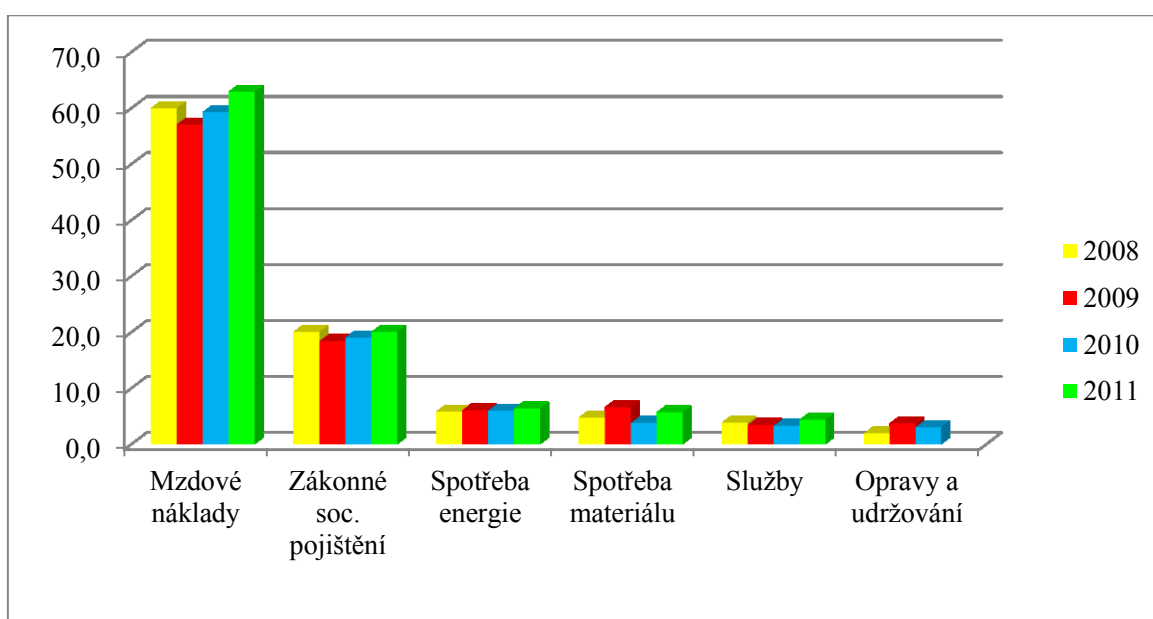
Obdobně jako u nákladů na opravy a udržování, také v oblasti spotřeby materiálu se jedná o poměrně velký nárůst, jak v korunovém tak procentním vyjádření. Náklady vzrostly oproti roku 2010 o více než 41 %. Náklady související se spotřebou vzrostly mimo jiné díky zvyšujícím se cenám statků, ale také neustále se zvyšujícím nárokům v oblasti vzdělávacího procesu (tonery, papír do tiskáren a kopírek, programové vybavení a další). Vliv na růst nákladů mělo také stěhování VOŠS z dočasného působiště zpět do zrekonstruované budovy, kde škola původně sídlila. Tyto náklady se týkaly především čisticích prostředků, elektromateriálu, drobného inventáře a mnohých dalších.

V rámci tempa růstu celkových nákladů je vidět, že i viditelně značný nárůst v procentním vyjádření nemusí nutně znamenat velký nárůst v rámci celku a naopak. Tato skutečnost je způsobena velikostí sumy daného nákladu a jeho poměru k celkovým nákladům. Tedy nárůst určitého nákladu v rámci několika set korun oproti roku předchozímu nebude mít takový vliv, respektive téměř žádný, jako nárůst v řádu několika set tisíc korun. Z tohoto důvodu je nárůst celkových nákladů v roce 2009 jen 9 % oproti

roku 2008 a v rámci roku 2010 dochází v procentním vyjádření k malému poklesu, zhruba 0,4 %, přičemž v korunovém vyjádření se jedná o 200 000 Kč. V roce 2011 dochází k téměř nezatelnému procentnímu růstu celkových nákladů. Tento nárůst činil 0,7 %, v korunovém vyjádření se jednalo o více než 300 000 Kč

Pokud bychom se chtěli zaměřit na 5 nejvyšších nákladů z každého roku včetně procentuálního zastoupení v rámci celkových nákladů, poslouží nám k tomu graf 4.7. Výsledek není žádným překvapením. U organizací tohoto typu je běžné, že nejvyšší položkou v rámci nákladů jsou ty, které byly vynaloženy na mzdy.

Graf 4.7 Procentuální zastoupení 5 nejvyšších nákladů v letech 2008-2011

4.3.2. Výnosy

Mezi výnosy hlavní činnosti patří tržby za prodej služeb, aktivace dlouhodobého hmotného majetku, zúčtování fondů a mnohé další. Neodmyslitelnou součástí výnosů u příspěvkové organizace tvoří také příspěvky a dotace na provoz. Obsahem tabulky 4.8 je výčet výnosů příspěvkové organizace včetně hodnot a to v rámci let 2008 – 2011.

Tab. 4.8

Výnosy a jejich vývoj v letech 2008 – 2011 (v Kč)

Název účtu	2008	2009	2010	2011	Tempo růstu v %		
					2009	2010	2011
Tržby z prodeje služeb	1 400 020	1 480 990	1 754 930	1 798 980	105,8	118,5	102,5
Tržby za prodané zboží	8 730	11 650	12 280	19 460	133,4	105,4	158,5
Sml. Pokuty a úroky z prodlení	120	550	180	120	458,3	32,7	66,7
Úroky	24 860	5 980	4 640	48 810	24,1	77,6	1 051,9
Kurzové zisky	7 890	180	54 560	13 730	2,3	30 311,1	25,2
Zúčtovací fondů	44 970	679 370	554 790	34 740	1 510,7	81,7	6,3
Jiné ostatní výnosy	327 470	599 000	590 200	311 540	182,9	98,5	52,8
Příspěvky a dotace na provoz	45 604 000	49 152 020	48 577 930	49 758 070	107,8	98,8	102,4
Výnosy celkem	47 433 270	51 939 180	51 549 510	52 038 240	109,5	99,2	100,9

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jestliže budeme chtít zanalyzovat 4 největší dosažené tempa růstu v roce 2009, musíme se nejdříve zaměřit na položku zúčtování fondů. Právě tyto výnosy vzrostly oproti roku 2008 více než 15-ti násobně, zauímají tedy pomyslné první místo. Tento nárůst je způsoben čerpáním prostředků do rezervního fondu na projekty Comenius, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK). V těchto dvou případech se jednalo o převody z roku 2008. Mimo jiné byl nárůst způsoben také čerpáním darů z rezervního fondu.

Druhého největšího tempa růstu dosáhly výnosy týkající se smluvních pokut a úroků z prodlení. Přestože se jedná o značný nárůst v procentním vyjádření, samotná hodnota není nijak markantní a téměř neovlivní tempo růstu v rámci celkových výnosů.

Jiné ostatní výnosy vzrostly oproti roku 2008 o více než 80 %. Toto zvýšení je způsobeno převážně příjmy z pronájmu služeb, výnosy z pronájmu a v neposlední řadě také náhradami od pojišťoven a řadí tak tyto výnosy na třetí místo.

Přestože bychom se měli v rámci čtvrtého místa zaměřit na tržby za prodané zboží, bude vhodnější, pokud věnujeme pozornost výnosům za prodej služeb. A to převážně z důvodu, že nárůst hodnoty výnosů za prodej služeb je pro organizaci výraznější, nežli je tomu u výnosů týkajících se zboží. Tedy nárůst výnosů v oblasti služeb o zhruba 80.000 Kč je zapříčiněn převážně výnosy v oblasti ubytování v domově mládeže a prodejem reklam.

Rok 2010 není, co se týče tempa růstu rozmanitější. Z deseti uvedených položek pouze u tří lze hovořit o rostoucím tempu. U zbylých výnosů došlo spíše k poklesu tempa.

Nutno zmínit také to, že ani jedna ze tří „rostoucích“ položek není natolik významná, aby zapříčinila zvyšující se tempo celkových výnosů. A to, i přestože byly výnosy týkající se kurzových rozdílů zvýšeny více než třistakrát. Opět je to způsobeno tím, že částka zvýšení, která vznikla díky čerpání dotací na projekty Leonardo, nezaujímá v celkových výnosech ani 1 %.

Klesající tempo výnosů v oblasti dotací o 1,2 % zapříčinilo pokles celkových výnosů o 0,8%. Fakt, že nedošlo ke snížení o 1,2 % je způsobeno rostoucím tempem v oblasti tržeb za služby, přičemž tyto výnosy zpomalily klesající tendenci o 0,4 %. V korunovém vyjádření ovlivnila zpomalení částka zhruba 300.000 Kč.

V roce 2011 lze najít stejně jako v roce 2010 výnosy, u kterých tempo růstu převyšuje 1000 %. V tomto případě se jedná o kurzové zisky. Obdobně jako u nákladové položky kurzové ztráty, lze tento pokles přisuzovat menšímu množství operací, které souvisejí se zahraniční měnou.

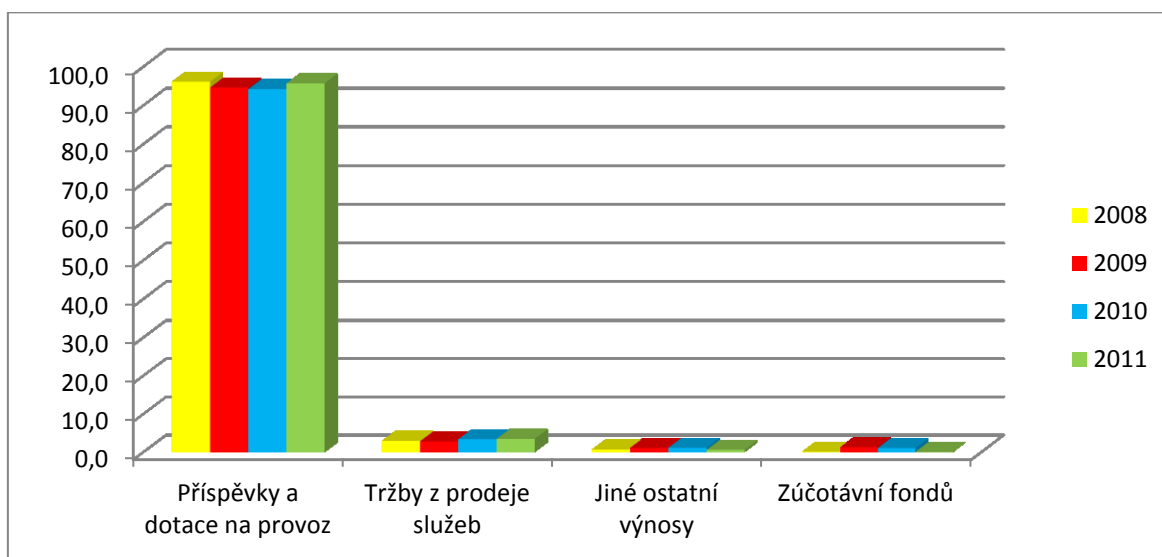
Výrazného tempa růstu v procentním vyjádření bylo dosaženo v rámci tržeb za prodej zboží. V peněžním vyjádření se však jedná o zhruba 7 000 Kč. Tento růst je způsoben zvýšením prodeje učebních textů a podobně.

Velký pokles týkající se výnosů v roce 2011 ve srovnání s rokem 2010, je v oblasti zúčtování fondů. Pomyslnou zásluhu na tom má především rezervní fond, a také FKSP. V rámci těchto dvou fondů došlo v roce 2011 k čerpání nejnižších částek.

Rostoucí tempo v oblasti dotací, které činilo 2,4 %, znamenalo v hodnotovém vyjádření více než 1 200 000 Kč, a díky těmto výnosům lze sledovat v rámci celkových výnosů nárůst oproti roku 2010 o 0,9 %.

Pro lepší a srozumitelnější přehlednost 4 nejvyšších výnosů v jednotlivých letech nám poslouží graf 4.8.

Graf 4.8 Procentuální zastoupení 4 nejvyšších výnosů v letech 2008-2011

Sestavení grafu ze 4 namísto 5 položek, jak je tomu v kapitole nákladů, je především z důvodu, že pouze tyto 4 dosahují alespoň ve dvou ze tří let hodnoty vyšší než 500.000 Kč a jsou tudíž v rámci celku významné.

V grafu je jasně vidět a je to patrné také z tabulky 4.9, že výnosy týkající se příspěvků a dotací na provoz tvoří více než 90 % z celkových výnosů organizace.

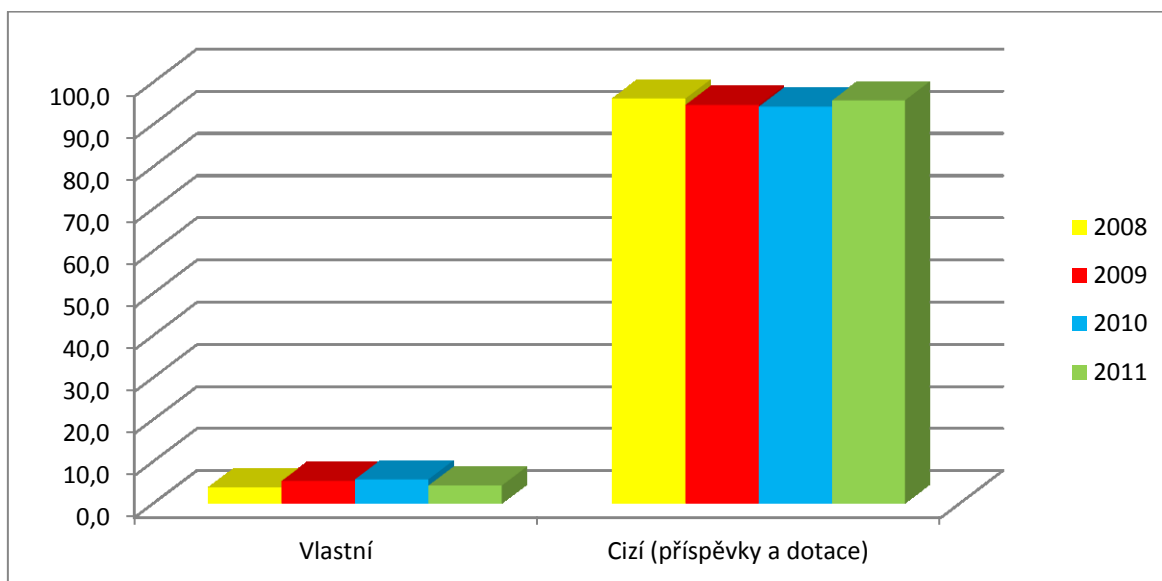
Jak již bylo zmíněno v kapitole 3, sumu celkových výnosů tvoří výnosy z vlastních a cizích zdrojů. Tabulka 4.9 obsahuje hodnoty týkající se poměru těchto dvou zdrojů výnosů k výnosům celkovým v jednotlivých letech. V grafu 4.9 jsou pak tyto hodnoty graficky zpracovány a to opět v rámci daných let.

Tab. 4.9 Zdroje výnosů

Zdroj výnosů	v Kč				v %			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Vlastní	1 829 270	2 787 160	2 971 580	2 227 380	3,86	5,37	5,76	4,28
Cizí (příspěvky a dotace)	45 604 000	49 152 020	48 577 930	49 758 070	96,14	94,63	94,24	95,72
Výnosy celkem	47 433 270	51 939 180	51 549 510	51 985 450	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Graf 4.9

Procentní zastoupení výnosů dle zdroje

Jak je z grafu jasně vidět, cizí zdroje výnosů jsou pro školu absolutně nepostradatelné. Bez výnosů tvořících průměrně 95 % by existence této organizace nebyla možná.

4.4. Doplnková činnost

Jak již bylo v kapitole 3.1 uvedeno Obchodní akademie a s ní společně i VOŠS mají bohatou doplňkovou činnost. Jen pro připomenutí se jedná o tyto aktivity – ubytování v domově mládeže, kurz „Pracovník v sociálních službách“, Kurzy k přijímacím zkouškám na SŠ, vydavatelská a nakladatelská činnost, kurz Znakové řeči, ECDL, pronájmy. Následující podkapitoly budou zaměřeny na hospodaření v rámci této činnosti, budou se tedy týkat nákladů a výnosů.

4.4.1. Náklady

Náklady doplňkové jsou obdobné jako u činnosti hlavní. Lze předpokládat, že mezi nejnákladnější položky budou patřit náklady na spotřebu energie, mzdové náklady a náklady na zákonné odvody. Tabulka 4.10 obsahuje výčet doplňkových činností a s nimi související náklady. Ty nejsou uvedeny dle jednotlivých nákladů, nýbrž v celkové sumě, a to z důvodu přehlednosti. V této tabulce nenajdeme tempo růstu jednotlivých činností. Místo něj nalezneme procentní vyjádření nákladů jednotlivých aktivit. Je tak učiněno

především z důvodu nemožnosti posouzení růstu či poklesu nákladů v rámci některých činností, jelikož ne všechny byly provozovány ve všech zmiňovaných letech.

Tab. 4.10 **Náklady dle činností**

Druh činnosti	v Kč				v %			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Ubytování	406 296	436 180	262 871	333 393	60,9	65,0	47,3	39,5
Vydavatelská činnost	111 688	81 548	79 623	66 887	16,7	12,2	14,3	7,9
Znaková řeč	24 231	5 600	0	0	3,6	0,8	0,0	0,0
Kurz přijímací zkoušky	33 852	4 500	0	18 000	5,1	0,7	0,0	2,1
Prac. v soc. službách	91 169	105 053	15 350	75 127	13,7	15,7	2,8	8,9
ECDL	0	37 862	0	0	0,0	5,6	0,0	0,0
Pronájmy	0	0	198 344	350 516	0,0	0,0	35,7	41,5
Náklady celkem	667 236	670 743	556 188	843 922	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jak z tabulky 4.10 vyplývá pouze tři ze sedmi činností, byly provozovány ve všech zkoumaných letech. Lze je tedy považovat za stálé hospodářské činnosti v rámci těchto čtyř let a patří také mezi tři nejnákladnější.

Nejvíce nákladů je vynakládáno v souvislosti s ubytováním, tedy pokud se zaměříme na roky 2008, 2009 a 2010. V roce 2011 bylo nejvíce nákladů vynaloženo v souvislosti s pronájmy, přestože je tato činnost poprvé provozována v roce 2010. Lze předpokládat, že největší část nákladů spojených s těmito aktivitami tvoří spotřeba energie a mzdové náklady. Tyto dvě činnosti se v pomyslném žebříčku dělí o první dvě místa.

V pomyslném žebříčku nákladnosti jednotlivých aktivit, bychom mohli na třetí místo zařadit kurz Pracovníka v sociálních službách, ale pouze v letech 2008, 2009 a 2011. Rok 2010 byl v rámci této činnosti nejméně nákladný, samozřejmě v porovnání s ostatními roky.

V rámci sledovaných let je na pomyslném čtvrtém místě vydavatelská činnost, náklady související s touto činností mají klesající charakter.

Vzhledem k tomu, že zbylé tři činnosti nejsou provozovny ve všech sledovaných letech, a v rámci celkových nákladů tvoří zanedbatelné procento nelze je meziročně srovnávat.

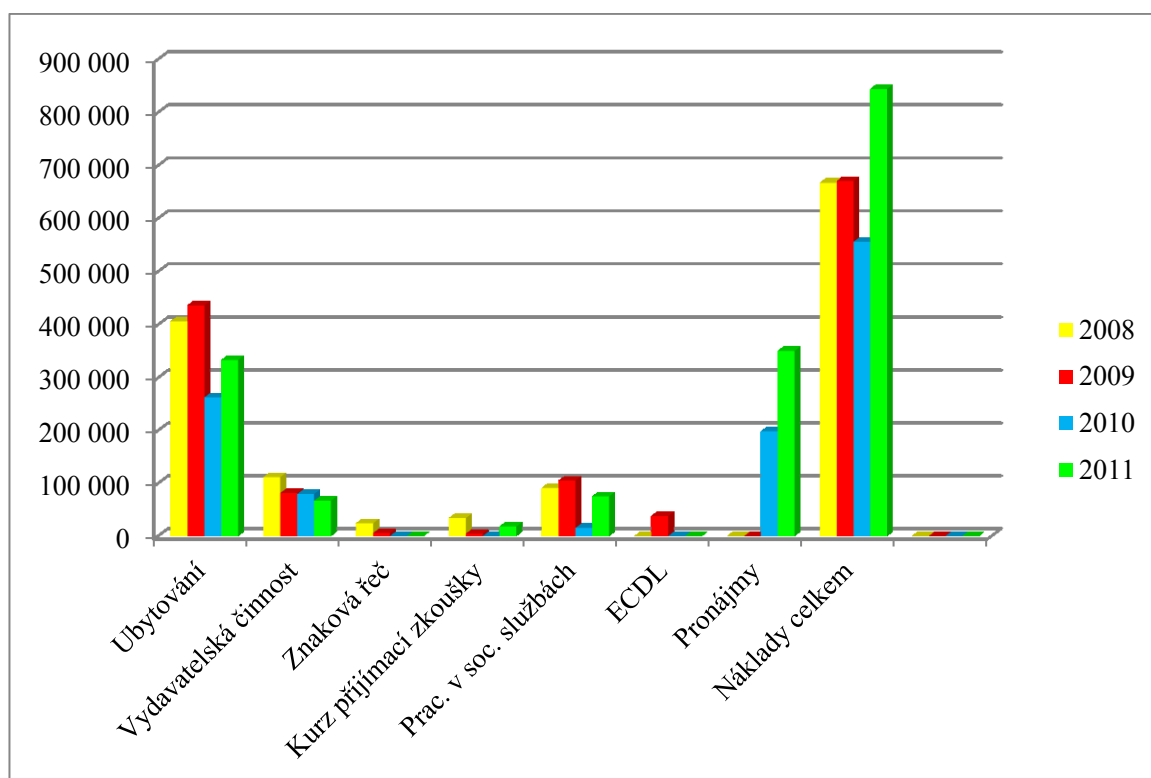
Celkové náklady na doplňkovou činnost v meziročním srovnání let 2008 a 2009, vzrostly zhruba o 3 000 Kč, nelze tedy příliš hovořit o tempu růstu, jelikož jeho hodnota

nedosahuje ani 1 %. Naproti tomu, mezi lety 2009 a 2010 došlo k poklesu celkových nákladů, a to o více než 100 000 Kč. Můžeme tedy říci, že v rámci celkových nákladů došlo k poklesu tempa růstu o 17 %. Při srovnání let 2010 a 2011 lze zřetelně pozorovat znatelný meziroční růst celkových nákladů o více než 50 %.

Pro větší přehlednost, co se procentního vyjádření nákladů jednotlivých činností týká, slouží graf 4.10.

Graf 4.10

Náklady dle jednotlivých činností v procentech

4.4.2. Výnosy

Doplňkové aktivity nejsou kryty dotacemi. Škola veškeré náklady kryje pomocí výnosů z nich plynoucích. Proto je výše těchto výnosů pro doplňkové aktivity zcela zásadní. Tabulka 4.11 obsahuje hodnoty celkových výnosů za jednotlivé činnosti, a také jejich procentní zastoupení v rámci celkových výnosů.

Tab. 4.11

Výnosy dle činností

Druh činnosti	v Kč				v %			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Ubytování	444 509	491 200	352 450	382 250	53,1	62,0	40,3	34,2
Vydavatelská činnost	148 220	142 020	127 410	168 300	17,7	17,9	14,6	15,0
Znaková řeč	31 333	5 667	0	0	3,7	0,7	0,0	0,0
Kurz přijímací zkoušky	74 800	11 800	0	57 495	8,9	1,5	0,0	5,1
Prac. v soc. službách	138 000	114 305	21 945	126 700	16,5	14,4	2,5	11,3
ECDL	0	26 801	0	0	0,0	3,4	0,0	0,0
Pronájmy	0	0	373 150	384 419	0,0	0,0	42,6	34,3
Výnosy celkem	836 862	791 793	874 955	1 119 164	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Při prozkoumání tabulky 4.11 zjistíme, že nejvýnosnějšími aktivitami v letech 2008 a 2009 bylo ubytování, u kterého výnosy činily průměrně 58 % z celkových výnosů, a vydavatelská činnost, jejíž hodnota podílu byla zhruba 17,8 %. Tempo růstu činilo v roce 2009 v oblasti ubytování 10,5 %, naproti tomu u vydavatelské činnosti tempo růstu kleslo přibližně o 5 %.

Třetí nejvýnosnější činností byl v období 2008 – 2009 v oblasti poskytování kurz „Práce v sociálních službách“.

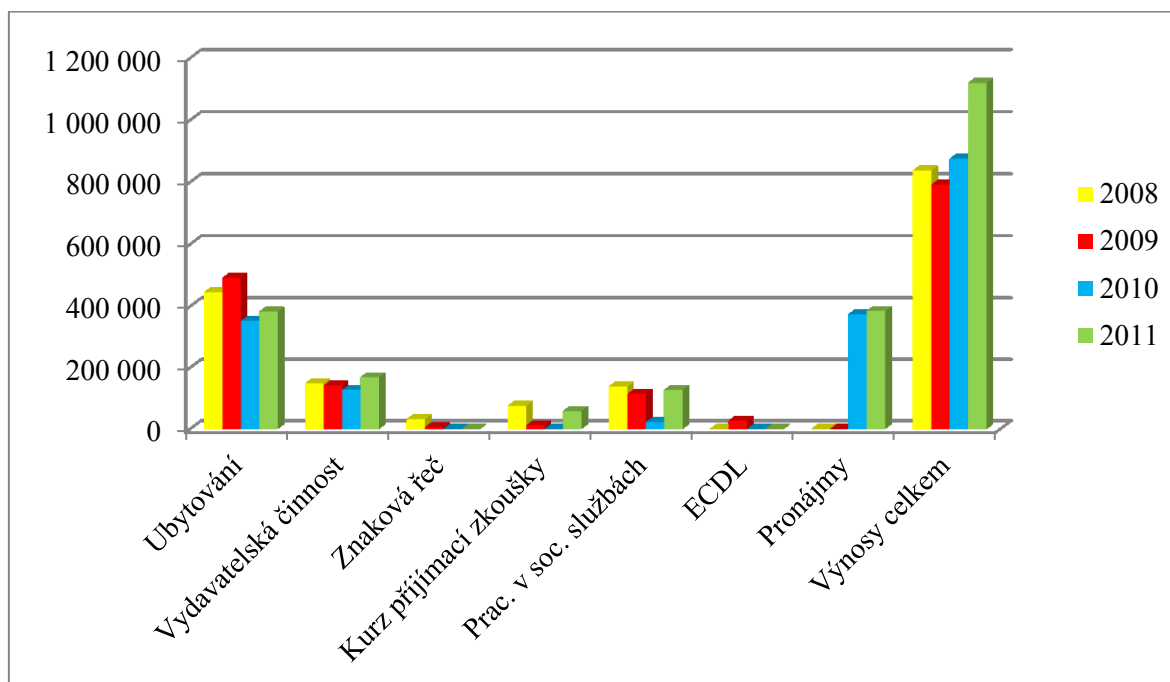
V roce 2010 a 2011 patří mezi nejvýnosnější činnosti ubytování a pronájmy. Na celkových výnosech se ubytování podílí v těchto dvou letech průměrně 35 % a pronájmy taktéž průměrně 35 %.

Třetí činností, která se ve větší míře podílí na celkových výnosech, je vydavatelská činnost a to přibližně 15 %.

Rok 2010 je z pohledu analyzovaného období druhý nejvýnosnější. Jak je z tabulky 4.11 patrné, dochází k meziročnímu růstu výnosů plynoucích z doplňkové činnosti. Největší podíl na rostoucí tendenci výnosů má právě doplňková činnost, týkající se pronájmů a ubytování.

Obdobně jako u nákladů i zde slouží graf 4.11 k lepší přehlednosti a orientaci v procentním zastoupení jednotlivých aktivit v rámci celku.

Graf 4.11

Výnosy jednotlivých činností v procentech**4.4.3. Ziskovost**

Na základě údajů z předešlých dvou podkapitol je možné zjistit ziskovost jednotlivých činností za sledované období. K tomuto účelu nám poslouží následující tabulka.

Tab. 4.12

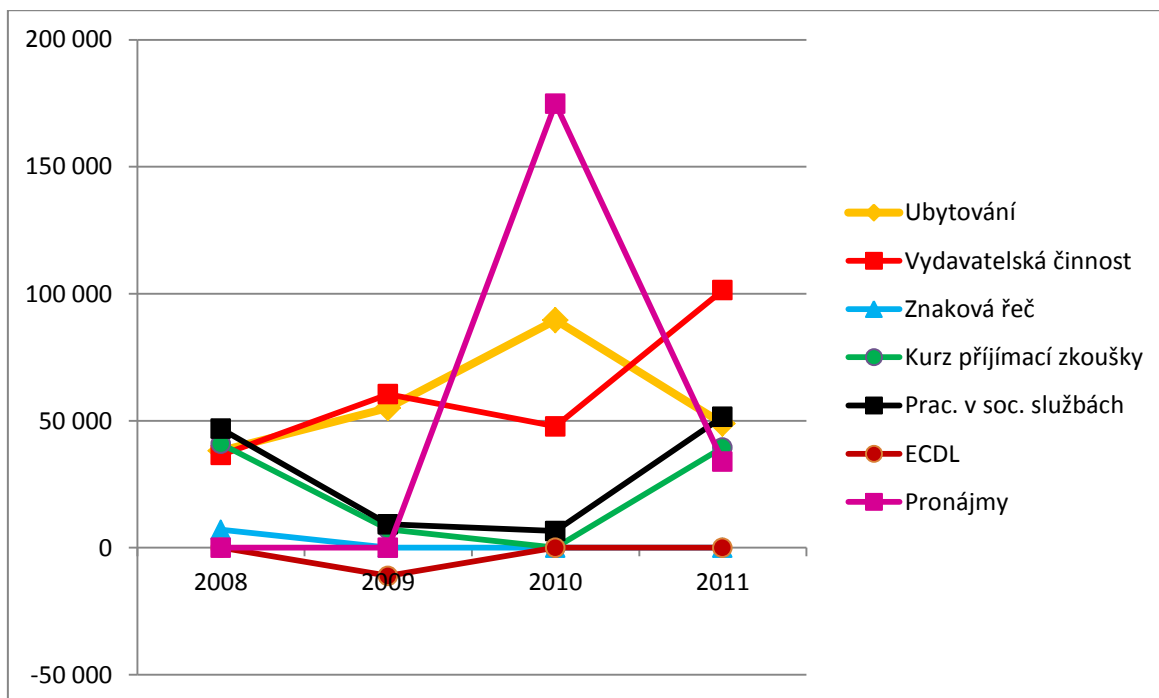
Zisk dle jednotlivých činností

Druh činnosti	v Kč				v %			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Ubytování	38 213	55 020	89 579	48 857	22,5	45,5	28,1	17,8
Vydavatelská činnost	36 532	60 472	47 787	101 413	21,5	50,0	15,0	36,8
Znaková řeč	7 102	67	0	0	4,2	0,1	0,0	0,0
Kurz přijímací zkoušky	40 948	7 300	0	39 495	24,1	6,0	0,0	14,3
Prac. v soc. službách	46 831	9 252	6 595	51 573	27,6	7,6	2,1	18,7
ECDL	0	-11 061	0	0	0,0	-9,1	0,0	0,0
Pronájmy	0	0	174 806	33 903	0,0	0,0	54,8	12,3
Zisk	169 626	121 050	318 767	275 242	100,0	100,0	100,0	100,0

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Z údajů v tabulce je patrné, že se ziskovost jednotlivých činností každým rokem značně mění. K lepšímu přehledu o vývoji zisku v rámci jednotlivých činností slouží graf 4.12

Graf 4.12 Vývoj zisku doplňkových činností v letech 2008 – 2011

Z grafu 4.12 je na první pohled patrné, že nejziskovější činností ve sledovaných letech byly pronájmy. Jednalo však pouze o rok 2010. Naproti tomu u vydavatelské činnosti můžeme zaznamenat rostoucí tendence. Ta v roce 2011 dosáhla větší ziskovosti než ubytování a pronájmy, tato skutečnost je způsobena především tím, že přestože jsou výnosy z ubytování a pronájmu vyšší než je tomu u vydavatelské činnosti, souvisí s nimi také vysoké náklady na energie a mzdy.

4.5. Výsledek hospodaření

Analýza výsledku hospodaření je nepatrně problematičtější, než rozebrání a zhodnocení nákladů či výnosů. Nestačí totiž pouze zhodnotit hodnotu tohoto výsledku či tempo růstu, v některých případech to prakticky ani není možné. Důvodem může být nulový výsledek hospodaření.

Aby bylo možné zhodnotit celkový výsledek hospodaření, je nutné zaměřit se na dílčí výsledky hospodaření, tedy za hlavní a doplňkovou činnost, a s tím související

srovnání celkových nákladů a výnosů za každou z výše zmíněných činností. K tomu poslouží tabulka 4.13.

Tab. 4.13 **Výsledek hospodaření v tis. Kč**

Druh činnosti	2008		2009		2010		2011	
	Výnosy	Náklady	Výnosy	Náklady	Výnosy	Náklady	Výnosy	Náklady
Hlavní	47 433,3	47 559,4	51 939,2	52 052,5	51 549,5	51 868,3	52 038,2	52 222,6
VH hlavní čin.	-126,1		-113,3		-318,8		-184,37	
Doplňková	836,9	667,2	791,8	670,7	875,0	556,2	1 119,17	843,93
VH doplňkové čin.	169,6		121,1		318,8		275,24	
VH celkem	43,5		7,8		0,0		90,87	

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jako první je nutné zaměřit se na výsledek hospodaření za hlavní činnost. Jak je z tabulky na první pohled patrné, je v každém ze zhodnocených let záporný, tedy náklady převýšily výnosy hlavní činnosti. V roce 2008 a obdobně i v dalších dvou letech k tomu došlo z důvodů vynaložení vyšších nákladů na některé projekty, než kolik na ně bylo poskytnuto prostředků v rámci dotací.

V roce 2010 k výše zmíněným důvodům přispěly další dvě položky. První jsou náklady na energie, u kterých se předpokládala úspora z důvodu zateplení budovy a výměny oken, přičemž k úspoře nedošlo. Druhou položkou, která zvýšila náklady, byly odpisy související s revitalizací budovy, které vzrostly, a část z nich nebyla kryta příspěvkem na odpisy. Tyto dvě položky vedly ke zvýšení rozdílu mezi náklady a výnosy o více než 300.000 Kč a zároveň k tomu, že ztráta za hlavní činnost byla téměř 3 krát větší než v roce 2009.

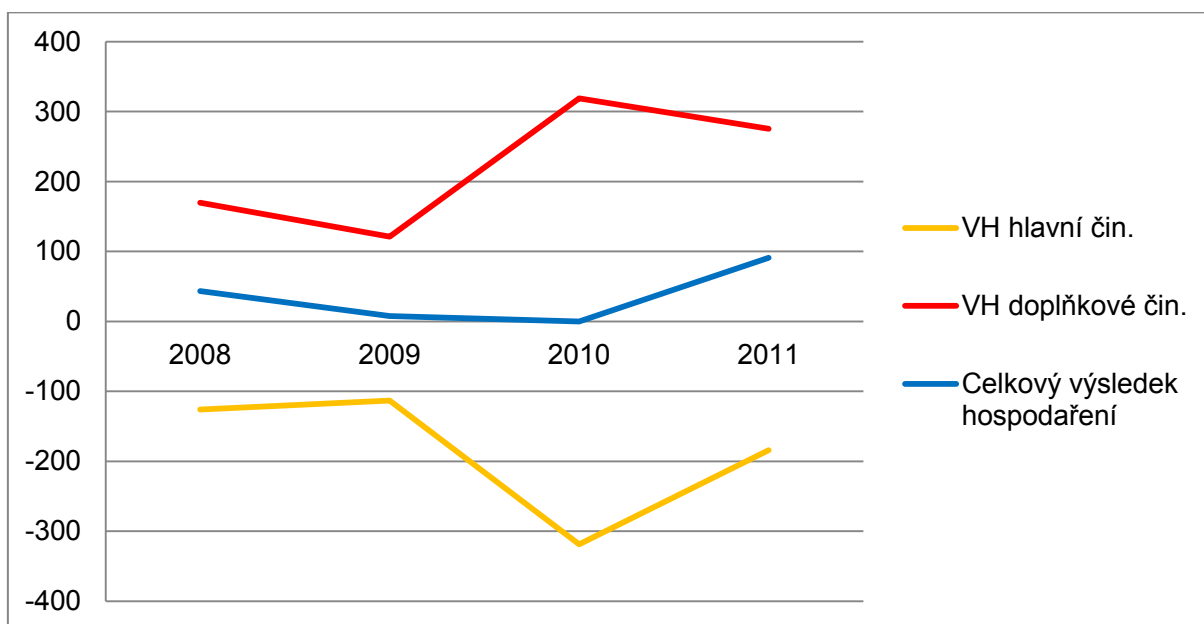
V rámci doplňkové činnosti došlo také k zvyšování rozdílu mezi roky 2009 a 2010, v tomto případě se ovšem jednalo o navýšení zisku z této činnosti. Jak již bylo v předešlé kapitole uvedeno, tato skutečnost vychází ze zařazení pronájmů do doplňkové činnosti a také nárůstem výnosů z ubytování.

Nejvyššího výsledku hospodaření v rámci celé organizace bylo dosaženo v roce 2011 a také poměrně vysokého výsledku hospodaření za doplňkovou činnost.

Graf 4.13 poskytuje přehled vývoje výsledků hospodaření v rámci jednotlivých let.

Graf 4.13

Vývoj výsledků hospodaření v letech 2008 – 2011 (v tis Kč)

Z grafu 4.13 je dobře patrné, že hlavní činnost dosahuje ve sledovaných letech ztráty, zatím co doplňková činnost zisku. Celkový výsledek hospodaření se díky těmto zcela opačným výsledkům drží v letech 2008 a 2009 v kladných hodnotách, tedy dosahuje zisku. V roce 2010 je již tento výsledek nulový. Naproti tomu, v roce 2011 je výsledek hospodaření nejvyšší za předešlé tři roky

4.6. Peněžní fondy

Tvorba a čerpání peněžních fondů je úzce spjata s hospodařením školy. V případě fondu odměn a rezervního fondu je úzká vazba na výsledek hospodaření. Investiční fond je vázaný na odpisy, investičními příspěvky ze státního rozpočtu a mnohé další. Nelze opomenout ani fond kulturních a sociálních potřeb (FKSP), jehož tvorba je závislá na ročním objemu nákladů zúčtovaných na platy apod.

V tabulce 4.14 jsou uvedeny hodnoty jednotlivých fondů a, to jak jejich tvorba tak, také čerpání v jednotlivých letech.

Tab. 4.14

Tvorba a čerpání fondů (v tis. Kč)

Druh fondu	Stav k 31. 12. 2007	2008		2009		2010		2011		Stav k 31.12.2011
		tvorba	čerpání	tvorba	čerpání	tvorba	čerpání	tvorba	čerpání	
FKSP	69,2	544,6	569,9	570,6	572,0	557,2	592,9	281,9	165,45	123,2
Rezervní fond	468,7	721,2	245,0	527,5	679,4	189,3	546,2	59,0	34,74	460,3
Investiční fond	2426,9	2 017,4	3 708,9	769,4	790,7	982,4	1 200,6	1 435,5	989,77	941,7
Fond odměn	206,19	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	206,2
Celkem	2964,8	3 283,2	4 523,7	1 867,4	2 042,0	1 728,9	2 339,6	1 776,3	1 189,96	1 731,4

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Pokud se v tabulce v první řadě zaměříme na tvorbu fondů v daných letech, je hned na první pohled patrné, že nejvyššího přidělu v rámci fondů jako celku bylo dosaženo v roce 2008. Tohoto pomyslného prvenství bylo dosaženo především díky investičnímu fondu. Více než 60 % hodnoty tvorby tohoto fondu činí 3 účelové investiční dotace, které byly poskytnuty ze státního rozpočtu. Co se rezervního fondu týče, jeho tvorba je v roce 2008 tvořena jednak převedením nevyčerpaných dotací, týkající se dvou projektů, a také přijatými dary od různých subjektů.

Rok 2009 je na tom v některých ohledech obdobně, investiční fond se opět podílí o něco málo vyšší sumou na celkové hodnotě všech fondů, v tomto případě je však více jak 80 % tvořen díky odpisům.

V případě rezervního fondu jsou opět prostředky tvorby převedené nevyčerpané dotace 3 projektů, přijaté dary a také zákonem určený příděl z výsledku hospodaření.

V rámci roku 2010 došlo k určitým změnám v oblasti rezervního fondu. Tato změna není v tabulce zaznamenána a, to především z důvodu lepší orientace. Změna spočívá ve vytvoření dvou rezervních fondů. Tvorba je v obou případech závislá na tom, z jakých prostředků je tvořen. Přičemž jeden je tvořen ze zlepšeného výsledku hospodaření a druhý z ostatních titulů, tedy peněžních darů. Důvodem nižší tvorby než v předchozích letech je jednak fakt, že nejsou převáděny žádné části dotací a také to, že výsledek hospodaření byl v tomto roce 0, nemohla být tedy žádná jeho část použita na jeho zvýšení.

V roce 2011 byl v rámci fondů největší příděl do investičního fondu. Více než 80 % byl příděl z odpisů. Z tohoto fondu bylo také v tomto roce nejvíce čerpáno. Prostředky byly využity na interaktivní tabule, výměnu oběhových čerpadel a mnohé další.

Co se fondu FKSP týká, není v rámci jeho tvorby příliš nic abnormálního. Tedy hodnota jeho tvorby se pohybuje průměrně v hodnotách 550.000 Kč, vyjma roku 2011,

kdy byl tento příděl v poloviční výši. V rámci let 2008 až 2010 lze tedy pozorovat změny pouze v rámci tempa růstu.

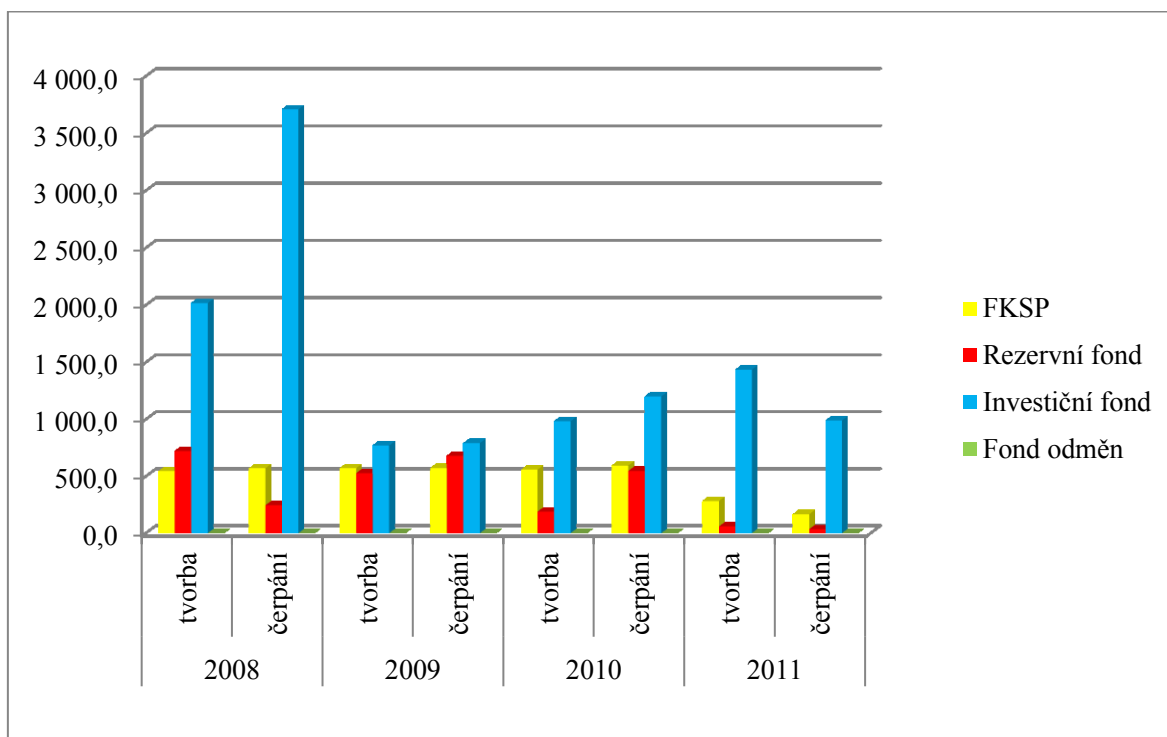
Zaměříme-li se na pomyslnou druhou část tabulky, tedy na čerpání jednotlivých fondů, zjistíme, že nejvyšší hodnoty čerpané v rámci celkové hodnoty fondů bylo dosaženo v roce 2008. Nejedná se však o náhodu, právě naopak je to zcela jasné a logické. Právě v tomto roce došlo k využití investičních dotací na rekonstrukci pavilonu a dalších investičních akcí s nimi spojených. Obdobně byly čerpány prostředky tohoto fondu v následujících letech.

Prostředky rezervního fondu byly čerpány v roce 2009, v nejvyšší částce v rámci všech tří let, a to především z důvodu převodu prostředků do dvou projektů, a také byly čerpány prostředky na provozní účely.

Organizace využívá Fond kulturních a sociálních potřeb především k příspěvkům zaměstnancům na rekreaci, dále na stravování zaměstnanců, společenské akce, věcné dary, kulturu a sport a mnohé další. Jak je z tabulky 4.14 patrné je to právě fond FKSP, který patří jak v oblasti tvorby, tak také čerpání k stálým, co se hodnoty týká.

Graf 4.14 poskytuje obdobně jako tabulka 4.14 přehled o tvorbě a čerpání jednotlivých fondů. Je vytvořen především pro lepší a komplexnější přehled v daných datech.

Graf 4.14 Tvorba a čerpání fondů v rámci celku (v %)

Jak je z grafu patrné, největší podíl na celkových hodnotách, a to jak v rámci tvorby, tak také čerpání, má investiční fond. Ostatní dva fondy se v hodnotách „střídají“.

4.7. Mzdové náklady

Základní informace o těchto nákladech v rámci celé organizace jsou uvedeny v kapitole 4.3.1. Vzhledem k faktu, že se jedná o nejvyšší položku v rámci nákladů, je na místě se jimi více zabývat. Existuje více možností, podle kterých by se daly tyto náklady rozdělit a posléze zhodnotit dle činností (hlavní a doplňková), zdrojů čerpání a dle pracovišť.

Mezi jedno z nejzákladnějších rozdělení patří dělení dle činnosti, tedy mzdových nákladů, které se vztahují k hlavní činnosti a mzdových nákladů doplňkové činnosti. V tabulce 4.15 jsou uvedeny hodnoty těchto nákladů, v závislosti na činnosti a to v rámci analyzovaných let.

Tab. 4.15 **Mzdové náklady dle činností (v Kč)**

Činnost	2008	2009	2010	2011	Tempo růstu v %		
					2009	2010	2011
Hlavní činnost	28 532 352	29 725 155	30 746 130	30 876 660	104,18	103,43	100,42
Doplňková činnost	327 293	322 102	180 974	412 490	98,41	56,19	227,93
Celkem	28 859 645	30 047 257	30 927 104	31 289 150	104,12	102,93	101,17

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jak z údajů v tabulce vyplývá, mzdové náklady v rámci hlavní činnosti se meziročně zvyšují o 3 až 4 procenta, tedy kromě roku 2011, kdy došlo k pouze nepatrnému nárůstu mzdových nákladů. Tento meziroční nárůst byl spojen jednak se zvýšením počtu zaměstnanců, zvýšením průměrného platu, a to jak u pedagogických, tak nepedagogických zaměstnanců a hlavně zvýšením ostatních plateb za provedenou práci (OPPP). Položka OPPP se zvýšila v roce 2009 o zhruba 600.000 Kč, ve srovnání s rokem 2008.

Co se doplňkové činnosti týče, vidíme zde značně klesající tempo v letech 2009 a 2010. Ovšem v roce 2011 došlo k rapidnímu nárůstu mzdových nákladů, tento nárůst činí více jak 120 %. Hlavní důvod nárůstu nákladů je způsoben úklidem prostor, které jsou pronajímány, a kde jsou ubytováváni studenti a samozřejmě nepřetržitým provozem

vrátnice kvůli domovu mládeže. Přesněji se zvyšujícím se počtem pronájmů a ubytování roste potřeba úklidu a dozoru v objektu.

Tempo růstu celkových nákladů mírně roste, obdobně, jako je tomu u mzdových nákladů hlavní činnosti. Přestože je v rámci doplňkové činnosti značně velké tempo růstu, na celkové mzdové náklady to téměř nemá vliv. Obdobně, jako již u mnoha nákladů výše zmíněných, je to způsobeno příliš malým procentním zastoupením nákladů této činnosti v nákladech celkových. V tomto případě se jedná o 1,3 %.

K posouzení mzdových nákladů v rámci zdrojů jejich krytí slouží níže uvedená tabulka 4.16.

Tab. 4.16 **Mzdové náklady dle zdroje krytí**

Zdroj	v Kč				v %			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
Státní rozpočet	27 527 000	28 848 661	28 268 975	28 276 300	95,38	96,01	91,41	90,37
Ostatní	1 005 352	876 494	2 477 155	2 600 360	3,48	2,92	8,01	8,31
Vlastní	327 293	322 102	180 974	412 490	1,13	1,07	0,59	1,32
Celkem	28 859 645	30 047 257	30 927 104	31 289 150	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Hodnoty v tabulce jasně dokládají, že více jak 90 % z celkového objemu mezd je kryto z prostředků státního rozpočtu. Tento výsledek není překvapující, jak už vyplývá z kapitoly 4.2.1. Téměř všechny náklady jsou kryty právě těmito prostředky.

V případě, že se zaměříme na zhodnocení mzdových nákladů v rámci jednotlivých pracovišť, budeme odděleně sledovat ty, které se týkají obchodní akademie, vyšší odborné školy sociální a domovu mládeže. Při rozdělování jednotlivých položek mezi tyto pracoviště, lze pro analýzu použít jen hodnoty, vztahující se ke mzdovým nákladům na vzdělání. Samozřejmě existují i další položky, ze kterých se skládají celkové mzdové náklady. Tyto náklady se kupříkladu vztahují k určitým projektům v podobě ostatních plateb za provedenou práci (OPPP) a také zvýšených nenárokových složek platu. Vzhledem k tomu, že projekty a s nimi spojené OPPP jsou každý rok jiné a nenárokové složky je poměrně obtížné rozdělit, bude následující tabulka 4.17 obsahovat pouze mzdové náklady, které souvisí se vzděláváním a plynou ze státního rozpočtu.

Tabulka 4.17

Mzdové náklady dle jednotlivých pracovišť

Pracoviště	v Kč				v %			
	2008	2009	2010	2011	2008	2009	2010	2011
OA	20 558 217	20 466 956	20 923 728	21 709 903	71,24	68,12	67,65	69,38
VOŠS	6 373 857	6 328 202	7 909 822	8 750 422	22,09	21,06	25,58	27,97
DM	594 926	511 842	616 202	508 683	2,06	1,70	1,99	1,63
Nerozlišené	1 332 645	2 740 257	1 477 352	320 142	4,62	9,12	4,78	1,02
Celkem	28 859 645	30 047 257	30 927 104	31 289 150	100,00	100,00	100,00	100,00

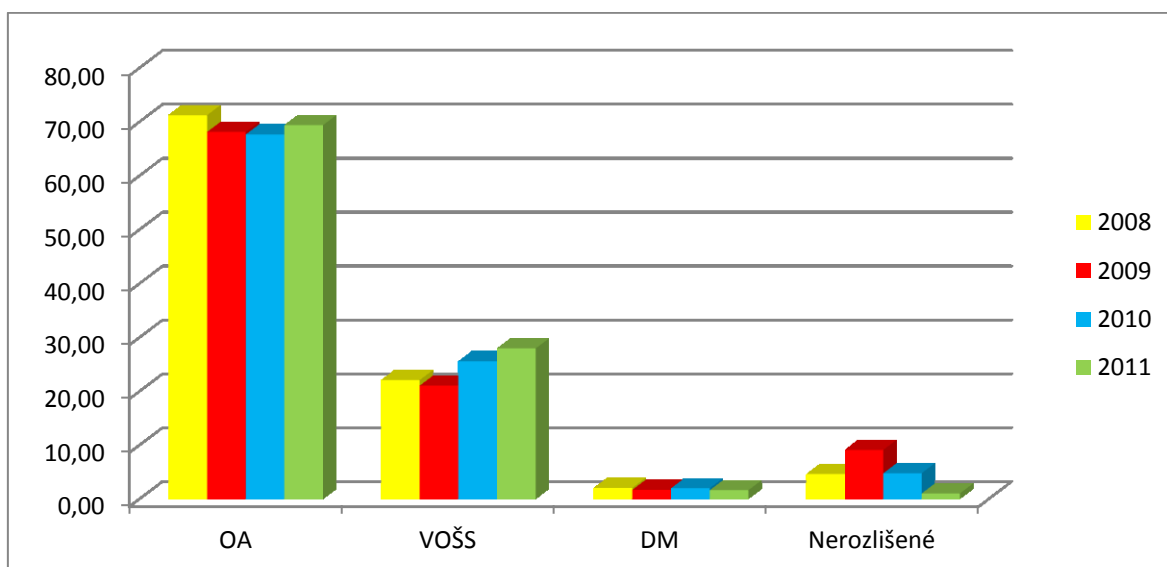
Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Výše uvedená tabulka není úplně standardní, je to způsobeno pracovištěm nerozlišené. Tato položka v sobě obsahuje již výše zmíněné OPPP, a také nenárokové složky platu. Nelze říci, že se skutečně jedná o nerozlišené mzdové náklady, jejich rozpočítání závisí na tom, koho mají tyto složky platu motivovat a tím pádem i na daném pracovišti, a v účetnictví jsou tyto položky rozpočítány. Ovšem ve zprávách o činnosti a plnění úkolů, ze kterých pocházejí tyto údaje, není příliš zřejmé toto rozlišení, a proto jsou uvedeny tyto mzdové náklady v této položce.

Lze předpokládat, že větší část položky nerozlišené se bude vztahovat k nákladům OA, a to především z toho důvodu, že toto pracoviště zaměstnává více jak polovinu z celkových zaměstnanců. Naproti tomu k domovu mládeže se téměř žádné z těchto nákladů netýkají, jelikož se na žádných projektech nepodílí a má průměrně jen 4 zaměstnance.

Díky grafu 4.15 jsou výsledky z tabulky 4.15 lépe viditelné.

Graf 4.15

Mzdové náklady jednotlivých pracovišť (v %)

Jak je z grafu na první pohled patrné, nejvíce mzdových nákladů je vynaloženo na zaměstnance obchodní akademie. A jak již bylo výše zmíněno, není to překvapení vzhledem k počtu zaměstnanců pracujících právě na Obchodní akademii. Potřeba největšího počtu zaměstnanců z těchto 3 pracovišť vyplývá z největšího počtu studentů připadajících právě na obchodní akademii.

4.8. Náklady na žáka, studenta, ubytovaného

V souvislosti s výukou a ubytováním jsou vynakládány určité náklady. Tyto náklady a s nimi spojené výdaje jsou přepočítávány na takzvaný přepočtený počet jednotek, těmito jednotkami jsou už výše zmínění studenti, žáci a ubytovaní. Níže uvedená tabulka 4.18 udává tyto výdaje dle jednotlivých let, a také v závislosti na instituci.

Tab. 4.18 Výdaje na jednotku výkonu v Kč

Výdaje	2008			2009			2010		
	OA	VOŠS	DM	OA	VOŠS	DM	OA	VOŠS	DM
Přímé výdaje na vzdělání	37 579	32 562	16 418	38 626	33 521	14 307	41 834	31 048	26 300
Mzdové výdaje	26 909	23 962	11 665	27 960	24 246	10 446	30 237	22 976	19 256
ONIV	818	200	38	1 099	441	101	11 597	8 072	7 044
Náklady na učebnice apod.	640	74	0	825	278	0	498	0	0

Zdroj: Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace 2008, 2009, 2010, 2011

Jak z tabulky 4.18 vyplývá, výdaje OA na jednoho žáka v průběhu analyzovaných let stoupají. Lze předpokládat, že tento nárůst souvisí především s klesajícím počtem studentů v těchto letech. Tudíž jsou náklady rozpočítávány mezi menší množství studentů a rostou.

Naproti tomu výdaje týkající se VOŠS byly relativně stálé. Tuto relativní stálost lze přisuzovat tomu, že přestože v roce 2010 vzrostl počet studentů na této škole, jak je patrné z kapitoly 4.1, ten byl však kompenzován nárůstem zaměstnanců taktéž na VOŠS, tudíž nemohlo dojít k přílišnému poklesu výdajů na jednotku. Nelze si nevšimnout nárůstu výdajů v rámci ONIV, tento nárůst byl způsoben zaškolením nových zaměstnanců, jejich

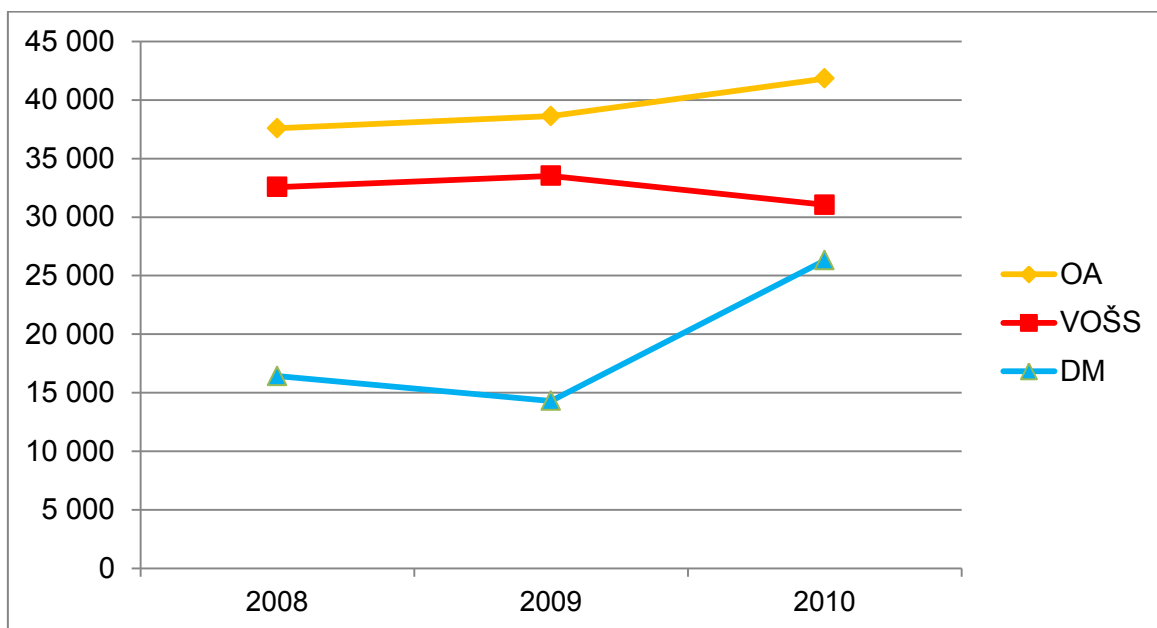
pojištěním a také osobními ochrannými pomůckami. I přes tento poměrně velký nárůst výdajů v této oblasti mají výdaje v roce 2010 klesající tendenci, což bylo způsobeno, jak již bylo zmíněno výše, velkým nárůstem studentů.

U výdajů na jednotku výkonu týkající se domova mládeže lze v roce 2009 zaznamenat drobný pokles, ovšem v roce 2010 lze zaznamenat znatelný nárůst v oblasti výdajů, a to ve dvou oblastech, tedy mzdových výdajů a ostatních neinvestičních výdajů. Tento nárůst je způsoben jednak nárůstem počtu ubytovaných právě v tomto roce, a také výdaji na osobní ochranné pomůcky. Výdaje na tyto pomůcky vzrostly v důsledku rekonstrukcí spojených s výměnou rozvodu vody, které byly potřeba.

Nárůst ostatních neinvestičních výdajů, v každém ze sledovaných středisek v roce 2010 byl způsoben především zvýšením výdajů na osobní ochranné pomůcky, které byly potřeba při úklidu po rekonstrukcích, které proběhly v tomto roce.

V grafu 4.16 můžeme zřetelně vidět vývoj výdajů v jednotlivých střediscích, a to ve sledovaných letech.

Graf 4.16 Vývoj výdajů na jednotku výkonu v letech 2008 - 2011

4.9. Doporučení v oblasti hospodaření

Jak již bylo v úvodu řečeno, jedním z cílů bylo zanalyzovat hospodaření příspěvkové organizace, a také navrhnout nějaké zlepšení v rámci hospodaření či systému zachycení nákladů.

V níže uvedeném textu bude nastíněno několik nedostatků a návrhů týkajících se výše zmíněné oblasti.

Nedokonalosti v hospodaření a systému zachycení

Podstatný nedostatek je v rámci Obchodní akademie v kalkulacích a s nimi spojeném rozpočítávání nákladů. Hodnoty v kalkulacích jsou zastaralé, jelikož se používají již několik let, nemohou tedy příliš věrně zobrazovat hodnoty nákladů, které mají být přeúčtovány z hlavní činnosti do činnosti doplňkové. Také některé náklady, jež mají být účtovány v plné výši do doplňkové činnosti, jsou diskutabilní. Jedná se kupříkladu o telefonní hovory týkající se Domovu mládeže.

Dalším nedostatkem je „záhadný“ koeficient, na základě kterého jsou rozúčtovány některé náklady na Domov mládeže. Tento koeficient byl stanoven před několika lety a není možné se dopátrat, jakým způsobem se k němu dospělo.

Drobný nedostatek lze spatřovat v časových intervalech, za které jsou přeúčtovávány náklady hlavní činnosti do té doplňkové. Jak je uvedeno v jedné z předchozích kapitol, v případě Obchodní akademie jsou tyto náklady přeúčtovány v nepravidelných intervalech. Někdy je tento interval 9-ti měsíční, jindy kratší.

Návrh na zlepšení

Prvním doporučením je vytvořit nové kalkulace související s ubytováním a pronájmem. Samozřejmě není možné stanovit přesně náklady související s jednotlivými pokoji či jednou ubytovanou osobou, přesto by neměly zůstat takto stanovené náklady konstantní několik let. Škola by měla stanovit interval kupříkladu v řádu 2 až 4 let, ve kterém by aktualizovala kalkulace. Hlavně z důvodu, že ceny energií, spotřebního materiálu a dalších nákladových položek rostou, a tato skutečnost by měla být promítnuta také v kalkulacích.

Obchodní akademie by si také měla vytvořit nový koeficient, pomocí něhož rozpočítává některé položky, jelikož hodnoty, na základě kterých byl stanoven, již jistě neplatí a navíc není možnost dohledat, jakým způsobem byl koeficient stanoven.

Dalším návrh se týká rozpočítávání nákladů. Vzhledem k tomu, že ubytování žáků a studentů Obchodní akademie a VOŠS spadá do hlavní činnosti, a pouze ubytování cizích studentů a osob spadá do činnosti doplňkové, bylo by namístě rozpočítávat určitým podílem i tyto náklady. Tedy ty, které se mohou vztahovat k oběma činnostem, ne vždy je tak totiž činěno, a tím pádem jsou některé náklady celé účtovány do doplňkové činnosti.

Dalším doporučením, které je z mé strany navrhováno Obchodní akademii, je stanovení pravidelných intervalů pro přeúčtovávání nákladů mezi hlavní a doplňkovou činností. Navrhuji přeúčtovávat náklady čtvrtletně maximálně pololetně, a to především kvůli věrným a poctivým údajům v mezitímní účetní závěrce. V okamžiku, kdy jsou náklady přeúčtovávány až ke konci roku, není možné, aby mezitímní účetní závěrka v polovině roku zobrazovala pravdivé údaje.

5. Závěr

Příspěvková organizace patří mezi neziskové organizace. Zřizovatelem příspěvkové organizace může být pouze územní samosprávný celek, tedy obec, či stát. Mezi nejčastější náplň činnosti, pro kterou jsou příspěvkové organizace zřizovány, patří oblast vzdělání. Školy a školská zařízení, které jsou zřízeny jako příspěvkové organizace, mají v rámci své činnosti i určitou konkurenci. Tato konkurence je tvořena školami, které jsou zakládány soukromými subjekty. Tato konkurence není nikterak velká. Příspěvkové organizace v českém školství převládají, což z určitého úhlu pohledu může být na škodu.

Ve své diplomové práci se věnuji zprvu charakteristice příspěvkové organizace, tedy vznikem, zánikem, rozdělením činností, orgány organizace atd. Hlavní část práce se zabývá analýzou hospodaření Obchodní akademie, tedy rozborem nákladů a výnosů za jednotlivé činnosti - za hlavní a doplňkovou činnost, dále rozborem dotací poskytnutých státem či zřizovatelem, výsledků hospodaření za sledované roky a mnohými dalšími. Bylo by ovšem chybou opomenout, jakým způsobem škola zachycuje náklady a výnosy, a jak je rozpočítává mezi jednotlivé činnosti.

Hlavním tématem diplomové práce bylo popsat a analyzovat hospodaření Obchodní akademie, tedy zaměřit se na náklady a výnosy Obchodní akademie za jednotlivé činnosti, a také se zaměřit na kalkulaci nákladů a výnosů, které patří jak do hlavní činnosti, tak do doplňkové činnosti organizace.

Ze zpráv o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace je patrné, že nejpodstatnější částí hospodaření školy jsou v každém roce dotace. Ve sledovaném období lze zaznamenat vzrůstající počet dotací, a s tím spojené rostoucí tempo prostředků z těchto dotací plynoucí. Lze to přisuzovat velkému množství prostředků, které jsou pro chod organizace nezbytné, rostoucímu počtu studentů v některých oborech, zvyšujícímu se počtu zaměstnanců na některých pracovištích, a také aktivitě školy při vyhledávání a podávání návrhu přiznání dotace.

Přestože škola čerpá poměrně mnoho prostředků z dotací, vzniká v každém roce ztráta v rámci hlavní činnosti. Mezi náklady, které se na této ztrátě nejvíce podílejí, patří mzdové náklady a s nimi spojené zákonné sociální náklady. U těchto nákladů lze zaznamenat patrný meziroční nárůst. Ztráta, která vznikla v oblasti hlavní činnosti je kryta z prostředků doplňkové činnosti. V rámci doplňkové činnosti dosahuje škola ve sledovaných letech zisk, který každým rokem roste. Kdyby škola dosahovala z doplňkové činnosti ztrátu, její zřízení by bylo zbytečné. Doplňková činnost je v tomto

případě pro školu velice důležitá. Jak vyplývá z některých údajů v kapitole týkající se analýzy hospodaření, škola dosahuje z doplňkové činnosti nemalého zisku. Tím pádem získává další prostředky, které jsou potřebné k jejímu chodu. S tím souvisí také fakt, že v roce 2011 dosáhla Obchodní akademie nejlepšího výsledku hospodaření za poslední 4 roky.

Přínos práce spatřuji v objasnění postupu při rozpočítávání společných nákladů a zjištění nedostatků při této činnosti. V rámci sledování nákladů a výnosů je třeba se zamyslet, zda-li je zvolený postup stanovení některých nákladů, které mají být přeúčtovány do doplňkové činnosti správný, nebo by měl být změněn. To samé se týká kalkulací, organizace má tyto kalkulace zastaralé a měla by zvážit, po jak dlouhé době je bude aktualizovat, protože v průběhu let se měnily ceny energií a materiálu. Koeficient, který organizace používá pro rozpočítávání některých položek, by měl být také aktualizován, jelikož není jeho výpočet dohledatelný a nikdo ze zaměstnanců už neví, podle čeho se v minulosti stanovil. Škola by dle mého názoru v úvahu názory a návrhy uvedené v této práci a některé věci v rámci evidence nákladů a výnosů změnit. V určitých ohledech by mohlo dojít k zpřesnění a zpřehlednění v rámci některých záležitostech v organizaci.

Seznam použité literatury

MERLÍČKOVÁ RŮŽIČKOVÁ, Růžena. [i]Neziskové organizace – vznik, účetnictví, daně[/i]. 11. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 256 s. ISBN 978-80-7263-675-4.

MOCKOVČIAKOVÁ, Alena, Danuše PROKŮPKOVÁ a Zdeněk MORÁVEK. [i]Příspěvkové organizace: výklad je zpracován k právnímu stavu ke dni 1.1.2011[/i]. 5 vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, s. 324. ISBN 978-80-7357-626-4.

SVOBODOVÁ, Jaroslava. [i]Abeceda účetnictví 2008: pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace, státní fondy a organizační složky státu[/i]. 4 rozšířené vydání. Olomouc: ANAG, 2008, s. 244. ISBN 978-80-7263-457-6

URBANCOVÁ, Alžběta a Šárka KRYŠKOVÁ. [i]Účetnictví nevýdělečných organizací A[/i]. 2. vyd. Ostrava: Ediční středisko VŠB-TU Ostrava, 2008. 232 s. ISBN 978-80-248-1801-6.

Elektronické zdroje

Vyhláška č. 410 ze dne 25. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. In: Sbírka zákonů České republiky. 2009, částka 133, s. 6854-6930. Dostupné z: <http://www.msm.cz/ekonomika-skolstvi/vyhlasaka-c-410-2009-sb-kterou-se-provadedejinektera>

Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2000, částka 8, s. 301-316. Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/cds/xsl/182_4026.htm

Zákon č. 561 ze dne 24. září 2004 o předškolní, základní, střední, vyšší odborné a jiném vzdělání ve znění pozdějších předpisů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2004, částka 190, s. 10262-10324. Dostupné z: <http://www.msm.cz/dokumenty/novy-skolsky-zakon>

Zákon č. 563 ze dne 12. prosince 1991 o účetnictví. In: Sbírka zákonů České republiky. 1991, částka 107, s. 2802-2810. Dostupný také z: <http://aplikce.mvcr.cz/archiv1991/sbirka/1991/sb107-91.pdf>. ISSN 1211-1244.

Zákon č. 586 ze dne 20. listopadu 1992 o dani z příjmů. In: Sbírka zákonů České republiky. 2010, částka 21, s. 554-670. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/dprij/>

Seznam použitých zkratek

BOZP – Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

CP – cenné papíry

ČR – Česká republika

DM – Domov mládeže

DHM – Dlouhodobý hmotný majetek

DNM – Dlouhodobý nehmotný majetek

DPH – Daň z přidané hodnoty

EU – Evropská unie

FKSP – Fond kulturních a sociálních potřeb

HČ – Hlavní činnost

KÚ – Krajský úřad

MSK – Moravskoslezský kraj

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

OA – Obchodní akademie

OA O – Obchodní akademie Ostrava

ONIV – Ostatní neinvestiční výdaje

OPPP – Ostatní platby za provedenou práci

OPVK – Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost

PO – Požární ochrana

RgŠ – Reformy regionálního školství

SF – Státní fond

SP – Sociální pojištění

SR – Státní rozpočet

SŠ – Střední škola

SZP – Sociální a zdravotní pojištění

ÚSC – Územní samosprávný celek

VH – Výsledek hospodaření

VOŠS – Vyšší odborná škola sociální

VZaZ – Výkaz zisku a ztráty

ZD – Základ daně

ZDP – Zákon o dani z příjmů

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. 7. 2012

Pecinová Veronika
.....

Bc. Veronika Pecinová

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Účtová osnova Obchodní akademie a VOŠS – nákladové a výnosové účty

Příloha č. 2 – Organizační struktura

Příloha č. 3 – Zřizovací listina